Bayerische StaatsBibliothek
Münchener DigitalisierungsZentrum Digitale Bibliothek

Sambucus, Johannes

Emblemata cum aliquot nummis antiqui operis Ioannis Sambuci Tirnaviensis Pannonii

Antverpia 1564

L.impr.c.n.mss. 200
urn:nbn:de:bvb:12-bsb00035710-6

B. L. lat. pag. 861

L. 6les. n
692

L. impr. e. n. mss.
200

14 R

Monasterij Montis
Sanctj Andechs

BAYERISCHE
STAATSBIBLIOTHEK
MÜNCHEN

Hanns Christoff von Closen c.

Sabina von Closen Gebornne von Fraünberg ꝛc.

14

Amalia von Fraunberg
Gebornne Kergling

EMBLEMATA,

CVM ALIQVOT NVMMIS ANTIQVI OPERIS, IOANNIS SAMBVCI TIRNAVIENSIS PANNONII.

ANTVERPIAE,
EX OFFICINA CHRISTOPHORI PLANTINI.

M. D. LXIV.

CVM PRIVILEGIO.

PRIVILEGII TENOR.

REGIS priuilegio cautum est, ne quis citra voluntatem Christophori Plantini imprimat, aut alicubi impressos importet, venales'ue habeat libros, quorum titulus est:

Emblemata, cum aliquot nummis antiqui operis, Ioan. Sambuci Tirnauiensis Pannonij.

Ars poëtica Horatij, *& in eam paraphrasis, &* Commentariolum Ioannis Sambuci Tirnauiensis Pannonij:

Tomus primus Commentariorum *in* Claudij Galeni *opera, medicorũ principis, complectens interpretationem* Artis Medicæ, *& librorum sex* De locis *affectis:*

à die impressionis absolutæ intra sexennium. Qui secus faxit, tum confiscationis librorum ipsorum, tum verò quinquaginta florenorum pœna, fisco Regio exsoluenda, multabitur: vt latiùs in Regio diplomate expressum est. Dato Bruxellæ V. Calend. Februarij. Anno M. D. LXIII. Signato

Fabri.

BIBLIOTHECA
REGIA
MONACENSIS.

QVÒD EMBLEMATVM, quæ ferè κατὰ πάρεργον operibus, pro materiæ locique ratione, ornamenti atque varietatis cauſſa inſeruntur, genera ſint tria, notum eſt. Quorum exemplo quæ præſertim ad morum doctrinam pertinent, figuris quibuſdam, poëtarum vt modo delectent, magiſque accendant, obduci vera, inuoluique ſolent, vt ὡς ἐν τύπῳ notæ, ac ſigna δεικτικὰ ſint, καὶ κατανοητικά. Nam τὸ ἐμβάλλεσθαι iniicere, ac proponere aliquid obſcurius, quod explicationem, atque cogitationem requirat, etiam Græcis ſignificat, ſed ſine dubitatione, aut interrogatione meliùs fiunt, ac problematis obſcuriora, & dilemmatis, ænigmatis apertiora videntur.

SYMBOLA autem ſeu παράσημα, ipſæ rerum picturæ, ac imagines dici, quaſi teſſeræ, veriùs poſſunt: cognata hæc tamen, & vix, vt εἰκὼν, καὶ μεταφορά, diſſident. Ac etſi hæc vt problemata vniuerſa conſtitui poſſunt: trium tamen præcipuè ſunt generum, quomodò & ipſorum expoſitio, & intelligentia. Nam & de moribus, & natura, & hiſtorica, fabuloſaque, διὰ χαρακτηρισμῶν, καὶ συνθημάτων commodè finguntur: ſed imprimis vitam,

vt hiſtoriæ, volo erudiant, vt quemadmodum illæ ſunt Philoſophia εἰδωλοποιός, ita hæc in oculos notis quibuſdam incurrant, animumque auditoris agunto, quod non ſecus, quàm Poëſis τὸ σύνολον τὰ λήμματα μίμησις ἐστὶ. Itaque tecta, arguta, iucunda, & variè ſignificantia ſint, mutuoque illa tria genera vim, figuraſque impertiantur. Ipſa rerum ſimulachra ſi vulgaria ſunt, abditum innuant ſenſum, obſcuriora, non tamen κακόζηλα, aut κακόπλαστα, aut ἀπίθανα (cuiuſmodi vel in Virgilio & Homero diligentia conquiras, & Ariſtophane, qui nubes inducit loquentes) doceant apertius, dum analoga ſint. Interpretatio verò, vt fabularum, triplex adhiberi poteſt, eædem quippe ſedes, atque loci vtriuſque ſunt. Siquidem & μυθικῶς, & ῥητορικῶς, & φυσιολογικῶς, quò & ἀλληγορήματα pertinent, expoſitionem admittunt: etſi non omnia tam latè pateant, quoque ſunt anguſtiora, hoc magis delectant, iudicioque & ſapientia nituntur, vt epitheſes poëtarum propriæ, & aptæ, velut σφραγίδες, & συγκαλλύμματα, vt Phalereus appellat.

NON ſatis ergo vident, quid Emblema ſit, qui quaſuis ſententias, hiſtorias, fabulas vulgò tritas, vmbris figurarum, res eodem exprimentibus modo, aut quodlibet heroum dictum lemmate informatum, Emblema exiſtimant,

ſtimant. Quis enim hoc pacto non poëtarum γνώμας, fabulas, exempla hiſtoriarum omnia, prouerbia, apophthegmata non ſuffigurarit? Vt ſi ſemiputatam vitem, pro negligenti patrefamilias, muſcam contra elephantem pro temeritate, laterem lotum, pro inani labore, Curtij votum, Horatij factum pro fortitudine, & quæ huius generis de Valerio, & aliis circunferuntur, adducam, niſi aliquo adiuncto diſſimulentur, & εἰρωνικὰ ſint, quis miretur, aut laudem tribuat? Quare ſelecta, & ὀγκώδη erunt, nec minus, quàm cæcæ, & ſingulares Ægyptiorum, & Pythagoreorum illæ notæ mentem exerceant: ſed nec multitudine figurarum, pictoriſque magis artificio, quàm poteſtate has res metimur. Quamobrem in omnibus ſit aliquantum verſatus, qui aptè παραδοξότερα comminiſci velit, atque in rerum natura quorumuis formam, cauſſas, proprietates, ac ipſam denique εἰδωλοποιητικὴν teneat, ſi legi, atque poſteritatem conſequi iuſtam ſtudet, neceſſe eſt: nec ſit ſtomachus, qui non quiddam, quod ſapiat, inueniat.

CÆTERV̀M QVID hoc in genere argumenti adhuc quidam præſtiterint, non meum eſt pronunciare, nec parum præſtiterint oportet, quòd quidam totos quadraginta annos ſua cudant, coquant, denique

extrudant : nec diligentiam vitupero , πόνου γὰρ χωρὶς οὐδὲν εὐτυχεῖ , ac ſcio Platonem octuageſimo ætatis anno ſuos dialogos non depoſuiſſe : ſed iſta dico , vt τούτων ἡμετέρων ὠκυτόκων dies ferè totidem cum illorum annis conferam , meisq́ue incultis , & ineptis veniam impetrem benignam . Agnoſco enim quædam eſſe vulgaria , ſed aliter tamen expoſita , nec omnino diffido ex hoc numero aliquot fore inſignia , & luce , memoriaq́ue digna , ſi amicorum me iudicium non fallit. Audiam igitur priùs quid alij de hoc meo ſubito conſilio , præproperoq́ue fœtu ſentiant : quòd ſi mihi bilem mouerint , vel animum his collaudatis addiderint, meliora his, & grauiora quæ in manibus habeo, abſoluam. Conſtitui enim , quæ imitatione inter Homerum & Virgilium conueniunt ὑποτετυπωμένα, multa Athenæi, plura Philoſtrati , & Pauſaniæ, vnà cum poſticis vetuſtorũ nummorum partibus , lapillis variè inſignibus , interpretatione non ingrata , cum bonis, & harum rerũ ſtudioſis breui communicare . Intereà hæc lector fidei , pignorisq́ue nomine habeto , ac vt citiùs reliqua prodeant , cum venia laudato . Quòd verò aliqua clariſſimorum virorum nomina addiderim , non ambitioſè factum putes : nec enim hos noui ſolùm , qui omnem adhuc ætatem apud exteros traduxi : ſed vt pro meritis,

memo-

memoriaque, & opinione de me publicè, ſcriptiſque eorum teſtata, gratiam hac ſaltem occaſione aliquam haberem, id verò ſpectaui, ac deinceps epiſtolis varijs, mutuiſque & in obſeruationibus meis, vel erga mortuos quàm plurimos σὺν θεῷ cumulatiùs idem præſtabo. Vale, Gandaui Kalen. Ianuarijs, anno ſalutis omnium M. D. LXIV.

Os, oculos pictor Sambuci reddidit, aptum
Ingenij munus fingere ſolus amat.

MAXIMILIANO II.

IMPERATORI AVGVSTO, GERMANIÆ, Hungariæ, Bohemiæ, Dalmatiæ, Croatiæque Regi optimo, Archiduci Austriæ, Duci Burgundiæ, Comiti Tyrolis, &c. Domino suo clementissimo.

Q VIS *tibi tam iuueni diuinos fundit honores,*
Ausisque immensis compleuit pectora, Regum
Maxime? non leuiter tribuit mortalibus ista
Munera, qui cælum, ac terras Deus ordine torquet.
Nam volucris latè totum fama intulit Orbem,
Te triplici insignem diademate, dotibus auctum.

 Te sibi

Te ſibi Roma parens legum, imperijque Latini
Conſcia nunc Dominum legit, nomenque decusque
Addidit Auguſti, & titulos, renouatque triumphos;
Cæſareas laudes cumulat præſaga futuri.
Te quoque Pannoniæ fines tot cladibus vſque
Afflictæ, Regem poſcunt, donant'ue corona:
Vt Gethicis tandem releuetur cædibus, atque
Nutu reſpirare tuo queat, hoſtibus obſit;
Quæ toties luxit crudeli funere, paßim
Tot riuis auxit longinquum ſanguinis Iſtrum.
Cincta iugis Regem arboreis quoque Boëmia dudum
Obtinet, in decus, ac vires reditura priores.
Hæc pariter pro te certant, tua iura verentur
Regna, ducem in caſus ſperant tot fortibus omnes
Viribus intrepidè ruiturum, priſtina cunctis
Vt reuoces populis ſubitò decora, aurea ſecla:
Sub te vt pax coëat terrarum, iudice ſolo, &
Vindice te vigeant, totus lætetur & Orbis.
Tu regere imperium pote ſis, diſcordia ceſſet
Relligionis amore tui: te autore ſecundùm
Quiſque Deum numen veneretur, adoret idemque:
Hæc optant ſani, prædicit conſcia fati
Turba, ſimul gaudet fama immortaliter auctum:
Indole iam prima docuit moderamen Iberi,
Et necis auerſæ exemplum venaticus error
Quam capiti ſacro intentabat, quid valiturum
Ingenium, ac vires eſſent: fore te caput Orbis,
Delicias hominum, quem cuncti ſemper amarent,
Et puro canerent certatim pectore vates.
Ergo Deus ſummo tibi munere donat Olympo,

Ille regit, fouet, imperioque ornauit amœno.
Nam Iouis est ales triplex diadema ministrans,
Quæ inter præcipuũ est Romanum, quod Dea vestit
Custos, nam Lupa nutriuit miserata gemellos
Vberibus fratres, & Romæ præbuit orsus.
Hæc oleæ ramum dextra, pacemque reuinctam
Defert, ac vigili cura iubet omnia serues.
Sunt fluuij Hungariæ septem tua sceptra verentes,
Qui sibi prouideas orant, cursuque perenni
Ritè monent curarum molem incumbere Regis
Nunc humeris, te sollicitum debere caducis
Partibus obiicere ex animo, saluamque tueri.
Hæc vult, ac petit arma gerens, nec læta puella.
Parte alia est domitrix Virtus, leo duxque ferarum
Candidus, hunc Boëmi submittunt, Maxmiliane,
Imperio, fortem ingeminant, dominumque salutant.
Sed breuibus repetam spes quæ patriã tenet ægram.
Deposita ac toties miserè concussa resurget
Pannonia, exitiique modum te Rege futurum
Sperat, constitues Bizantij firma trophæa.
Desinet impietas, te Cæsare purus iniquè
Posthabitusque Deûm cultus, probitasque redibit.
Diffugient nimbi, sublatis nubibus aër
In medio cunctis splendescet, te feret vnum
In terris Regem populus, compage soluta
Corporis, ad Superûm sedes, stellasque reuises,
Ornabisque aliquod sidus, propriumque dicabis.
Iam tu magnorum decus, & Rex maxime Regum,
Paucula quæ mitto placida simul accipe fronte,
Quoque fauore soles minimum cumulato clientem

Sambu-

Sambucum: meritò tanti qui incensus amore
Principis, hæc offert domino non digna potenti.
Sed mitem noui, facilem expertusque subinde,
Oro, clementi aspicias munuscula vultu,
Quæ lusi nuper, postponens seria nugis:
Gandaui in clara generosis ciuibus vrbe,
Hospitio celebri, secessu & semper amico.
Suscipe dum maiora paro, tua facta tubaque,
Et pleno memorem virtutes gutture summas.
Vndique nam curo, laudi quod seruiat olim.
Non vllis ego, quod possum, nec sumptibus, Heros,
Nec grauibus parco, nec cedo laboribus, vsquam
Aut terra, aut pelago mihi bibliotheca paratur;
Dum exigua, & veteres nummos, & marmora cogo,
Vt valeam ingenti prodesse clientulus, atque
Illustrem patriæ res gestas, commemor æui.
Quidquid erit studium quod colligit, optime Princeps,
Subiiciam rediens ego tantæ numinis auræ.
Quæ, precor, aspiret cœptis, & littore sistat.
Viue; Vale, Hesperij, Eoi & mirentur, amentque.

T. M. Clientulus minimus
Sambucus.

Memor

1 5 6 7.

Wolan Gots Walts.

Chr. Jacob. von Closen H.g.

1 5 ADE 6 7.

Ich wags mit Gott f.

H: Eberhardt von Closen f.

1 5 5

H G M G H

Wilhelm van Closen

1 * 5 6 5 *

.V.D.M.I.E.

Joannes Albertus. à Clussin in gerim hirshorn et Sanct marię kirche:

Memor vtriusque fortunæ.

QVEIS peperit dignas olim victoria laudes,
Solenni pompa hos excipiebat amor.
Roma suos voluit capitolia celsa subire,
Atque triumphantes concelebrare Duces.
Currus at appensam nolam tulit, atque flagellum,
Poßit hic aduersæ sortis vt esse memor.
Bulla etiam collo βȣλῆς, rerumque salubre,
Quæque cauere decet, symbolon vtile erat.
Tres quoque Alexander nolas, sæuumque Leonem
Gestabat, ne esset strenuus absque metu.
Quàm facilè in luctus mutat fortuna triumphos,
Et victor serui conditione venit?
Fortunæ esto memor semper fortuna in vtraque,
Non facilè est æqua commoda mente pati.

Conſcientia integra, laurus.

PRONA virens cælum ſpecto, nec fulmina terrent,
Ob ſcelus excelſa quæ iacit arce pater.
Quin etiam foliis crepito, Daphnemq́ue peruſta
Nomino, quam domini ſollicitauit amor.
Conſcia ſic munit virtus, & labe remota
Conditio Superis grata, virensq́ue diu eſt.
Haud voces hominum metuit, non ignea tela,
Qui niueo mentem cinxit amore ſuam:
Non hanc Eumenidum furor, aut agitabit iniquè
Triſti, & inſonti non adeunda domus.
Candidus hoc etiam ſenio confectus inerti
Nos monet, vt preſſo gutture cantat olor.

Purus congreditur ſociæ, mox perluit vnda,
Et cano mores ritè colore reſert.
Pœnitet illicitæ quem vitæ, & conſcius error
Non premit, æternis concinit ille modis.

Vera

Vera amicitia.

ET cælo & terra manibus cor vtrinque tenetur,
Externa nunquam quæ dirimuntur ope.
Est in amicitia suauis concordia rerum:
Nec potis est fictos, aut violenta pati.
Nam virtute coit, simulat nec enormia lucra,
Hæc vbi deficiunt, debita nulla fides.
Nullus amor durat, nulli comitantur honores,
Et quamuis caussæ dissoluëre leues.
Sed nec in humanis consensus firmat amicos,
Sint opus æterna relligione pares.
Quis sua committat Thurcis, quo fœdere tutus,
Qui diuersa colit Numina, fingit idem?

Quæ

F. F. A.
Hanns vom Gÿrgenstain.
1 5 6 5

Quæ proſunt non temeranda.

VTILE quod vitæ eſt ſemper honores,
Et meritas laudes ritè meretur.
Nec leuiter cuiuis proiiciendum.
Quæ ſacra ſunt porcis non ea curæ.
Nec precium norunt quid valituræ
Sunt ſegetes, tantùm beſtiæ opimam
Saginam cumulant, ventris onusque.
Ergo ſues rectè ſacrificabat
Frugiferæ quondam grata vetuſtas,
Semper & à bobus continuit ſe
Agricolis, quorum maximus vſus.

Nil omni parte securum.

Aligeros Ibis colubros auertit ab oris,
Tetrior ex ouo sed basiliscus adest.
Hanc adeò Aegyptus coluit, sibi præsidiumque
Delegit contra lethifera Aethyopum.
Nil est perpetuum, nil omni parte beatum:
Et venit vtilitas concomitata malo.
Si prohibet longè quæ tristia fata minantur,
Adijcit è proprio non leuiora sinu.
Vera salus cælo: hîc nullius & integer vsus.
Istic non cessat ver, viget omne decus.

In

Vuolfgangus Albertus à Wirtzburg

G M Z V S. 1.5.6.5.

Deus ante omnia ē inuocandus

In copia minor error.

CALLIDA verrit humum longa vulpecula cauda,
Irrisit nimium simia ἄπερος onus:
Subiicit at vulpes prolixè turpia malle
Abdere, quàm nudas semper habere nates.
Caussa fuit melior vulpis: superesse quod ornat,
Et prodest, satius quàm caruisse nimis.
Prodigus in vitio minùs est, quàm prorsus auarus,
Virtutis potiùs congruit ille modo.

Malum interdum ſimili arcendum.

QVÆ *mutatio, quæ viciſsitudo*
Rerum & mixtio? frigus en calorem
Gignit, humidaq́ue igne ſicciora
Nobis è pelago feruntur. ingens
Amorum Dea Cypris extitiſſe
Vndis dicitur, hæc Iouem, poloq́ue
Quotquot numina, vertit in furores:
Gnati tot properis, focoq́ue
Accenſis leuiter ſuis ſagittis.
Num tale Affrica prodidiſſe monſtrum
Quiuit? ſi ſoboles poteſt aquarum

Tantùm

1 5 6 5 fur

9

Fridericus ab Endorff

B o zue Staingleiss.

O . R . V .

D

Tantùm, quid facient foci perennes?
Quænam frigora ſopient peruſtum
Cor, & membra liquore temperabunt?
Sed nunc conſilium patet roganti,
Exortum vnde malum eſt, leuationem
Quæras, hæc medicina tot periclis
Multos, atque ſiti leuauit olim.
Ignis nam perimit, ſe editque tandem,
Quando pabula non habet ſuprema.
Amores igitur regas amore,
Flammas & facibus neces ſeueras.
Sic ortam Venerem mari fatebor,
Et contraria noxiis fugari.

Cur Venus è ſpuma?

Sunt bilis atræ flamina,
Quæ nos cient Venerem, ſed in breuiſsimam.
Sic bulla gignit cypridem,
Breuis eſt enim cupidinis fruitio.
Vel ſalſa, quòd ſalacia,
Vel quòd venuſtum, ac elegans ſalſum vocant.

Superfluum inutile.
Ad Vitum Rechnicz.

DIVITIAS *reputo veras quas exigit vsus,*
Et sortem insignem, quam dat habere Deus.
Porrigit en quantam bos lassus pondere linguam,
E linguis nulla est sed crocodile tibi.
Est gruibus, cygnis, anser tibi care, πελάργοις
Collum, non sitiens an opus ales habet?
Cuique suum tribuit varium qui condidit Orbem,
Quique dedit totum, parte deesse nequit.

Quæ

Ferdinandus Albertus ab Hoyos Barones
Ioannes Alphonsus in Stÿxenstain.
Petrus Gonzales Anno. M.D.LXVI.

Qui uere diligit & sincero corde: is nunq potest desistere, amor si nobilitate deriuetur: stabilis manet perpetuo, & nunq ex animo excedit.

Optimum uitæ suppellectilem sibi comparauit qui amicos parauit

Quæ ſequimur fugimus, noſq́ue fugiunt.

Ad Philip. Apianum.

QVID *ſemper querimur deeſſe nobis?*
Cur nunquam ſatiat fames perennis?
Haud res nos fugiunt, loco ſolemus
Ipſi cedere ſed fugaciore.
Mors nos arripit antè quàm lucremur
Tantum quod cupimus, Deum & precamur.
Vel ſi rem fateare confitendam,
Res, & nos fugimus ſimul fugaces.
Ne ſint diuitiæ tibi dolori:
Ac veram ſtatuas beatitatem
Firmis rebus, in aſperaq́ue vita.

Vniuersus status, ἡ λαοκρατία.

FORMICAS *homines factas dixere poëtæ,*
Sensus inest aliquis, prouida cura mouet.
Sed sine iudicio concurrunt lege solutæ:
Et glomerat montes paruula turba suos.
Commouet has quiduis trepidas, Duce, Rege carentque,
Ordo tenet nullus, sollicitatque furor.
Has turbant sonitus, apibus dum rusticus aptam
Constituit sedem, & conuocat alueolis.
Quum coëunt ciues sine legibus, imperiumque
Omnibus æquale est, ius, gladiusque silent,
Et nisi seditio populum vexatque tumultus,

Præmia

Fat dw Gott

Wolfgangus von und
zu woorigh

1 5 6 5

+

Pr:

. 1 . 5 . 8 . 6 . 7 .

. l v . lv . ad . B .

. Saub . Z . to . lv wilb .

||| ≡ . ||| ≡ . ||| ≡ . ||| ≡ .

Præmia nulla bonis, libera pœna malis.
Vt tempestates turbo præludit arenis,
Horum conditio mobilis, atque status.
Hos fuge, tranquillas si quæris figere sedes,
Nempe nihil firmi res popularis habet.

Fortuna Duce.

Ad Hieron. VVolfium.

SVNT *binæ hîc cistæ, quarum tenet altera plumbum,*
Auro sed grauis est altera, neutra patet.
Optio si fallat, plumbum vt pro diuite cæcus
Arripias auro: quis tibi caussa mali est?
Hinc quibus ingenium est, multos fortuna retardat,
Non dignisque refert præmia iniqua viris.
In domino non est semper ditare fideles,
Culpa, nec immeritos tot cumulasse bonis.
Nam quos fata premunt, metas contingere fixas,
Et misera nequeunt se releuare mora.
Sed neque Fortuna est quidquam, nisi opinio vana,
Quam merito spernis, vincis & ingenio.

Pietatis

Vitus à Sigenstainn· 1565

Pietatis vis.

MAIOR *ſit pietas ſanguinis, atque amor*
Fratrum, quàm imperij, diuitis & Tagi.
Illis hæc etenim præmia ſeruiunt,
Et dignis decorant laudibus aſſeclas.
Virtutes opibus quis neget omnibus
Præſtare, & ſuperas inferioribus
Auras eſſe magis numine laudeq́ue
Completas, niſi ſit cæcus, & impius?
Lycurgus voluit tradere poſthumo
Fratris ſceptra, ſibi debita protinus.
Sed duxit ſatius ſubdita legibus
Firmanda, imperij quàm eſſe caput ſui.

Plus

Plus quàm Diomedis & Glauci permutatio.

Ad Paschasium Hamelium.

NVPER *Astrologus satis peritus*
Iussus nomine Principis videre
Cælum, mox pluuias fore, ac tonitru
Dixit, sic remoratus est volentem
Venatum proficiscier iuuentam.
Sed cùm nec pluuiæ, minùs tonitru
Venisset, properant foras subinde,
Mendacemque adeò increpant magistrum.
Princeps in reditu videns arantem

Qui

1 * 5 * 6 5 *

Qui raſtris minuebat, & cylindro
Glebas, num pluuias breui futuras
Putaret, rogat: ille mox petenti:
Viginti nihil his ait diebus.
Euentus quoque dicta comprobauit.
Princeps, Aſtrologi ſui cylindros
Inſtrumentaque, queis ſolebat aſtra
Metiri rapit, & dedit ferenda
Vati ruricolæ domum: iubetque
Viciſſim iſtius hic ferat cylindrum
Pro aſtris, raſtraque ſedulò colenda.

Quæ

Quæ ante pedes.

QVAE gallina sibi concredita viderat oua
Exorbet, nullo pignore spemque leuat.
Hæc sibi non aliis inseruit, nulla futuri
Cura, minus sensum posteritatis habet.
Hoc vicium est multis, qui nullo parta labore
Consumunt, reliqui temporis immemores.
Vbera quæ sugunt vaccæ mulctris proprium & lac
Præripiunt, cur his pabula læta feras?
At nos non solùm nobis, sed viuimus ortu
Nostris, & patriæ, secula quosque ferent.

Mole-

Cristoff Pürchawer. 1 5.4.6 5
Verthraw vschaw wem :S:

Molestia vana.

Michaëli Sophiano suo.

MYRMECIDEM *nemo potuit superare molesto*
Inuisóque opere, at commoda parua tulit.
Quadriiugos tenui currus forma, arteque finxit,
Quos alis tegeres paruula musca tuis.
Quique apis alarum minimo sub tegmine vela
Abdidit infandum, sed leue fecit opus.
Quid iuuat artifici tantùm valuisse labore,
Ni prosint, oculos effugiantque tuos?

Nimium

Nimium sapere.

COMINVS *aduersum qui spectat lumine Phœbum,*
Nititur & radiis vincere, cæcus abit.
Vane quid affectas cælestibus addere lucem,
Ardentemque oculis sollicitare Deum?
Sola potest magni hoc ales prestare Tonantis,
Hæc quoque visum acuit, non superare solet.
Alta nimis linguæ, & donata sorte beatum
Te dic, quodque velis esse, fuisse puta.
Non benè conueniunt Phaëthon tibi regna suprema,
Icarus optatis decidit atque polis.

Ou

B:

1561

Got bewar Sell und Ehr.
Jch beger Nicht Mehr.
Jorghûn von Leibelfing

Οὐ χρὴ παννύχιον εὕδειν. &c.

EXERCITVS *curam gerens somno leuis*
Est, nec profundè dormiens.
Negotiosus semper, & paratior
Ad arma, primus prodiens.
Victorias celebres tulit Macedo vigil,
Laudes, trophæa maxima.
Sopore nunquam passus est se comprimi:
Sed altera globus manu
Detentus, æreum incidebat vasculum,
Quiete mox se colligens.
De Iulio fertur minus nec Cæsare,
Ad singulas vigili vices.

Consilium.

NIL firmum ſine lege ſtetit, ſtudiisque verendis,
  Conſilio pacem, bellaque iuſta rege.
Quod ſine iudicio prudenti, & ſuſcipis arte,
  Fœdera ſint, moueas ſeu quoque bella, perit.
Militiæ doctrina valet, ſanctusque Senatus,
  Atque domum tuta conditione tenet.
En breuis à rixis concordia, diſsidiumque
  Fit longum è ſocio pectore, ni caueas.
Attica conceſsit belli ſua ſceptra Pericli,
  Tyrtæo, & Sophocli ſic quoque Sparta Duci.
Pax melior cunctis, te copia poſcit amœnam,
  Tu reparas animos, te ſine mæret ager.
Ergo ſeceſſus Cadmi, cultæque ſorores
  Et viuant quoſquos litera docta fouet.

Caussæ inuestigandæ.

M A C H I N A *cur obelo fundetur quæris, amice,*
Et velit inuersa conspicier facie?
In promptu caussa est, se celsa cacumina propter
Factam, parte tamen sed meliore premi.
Nemo sustineat quid molem pensat ab imo,
Et mouet hic tantùm conspiciendus apex.
Vera hæc si ignoras, sunt fundamenta laborum,
Hisque vetustatis pòst decus attribue.
Non formæ solùm nos, & spectacula vulgò
Commoueant, caussas sed quoque scire velis.

Importuna adulatio.

MAGNVS *Alexāder patulum qui subdidit Orbem,*
Vt natus esse crederetur è polo:
Illius effigiem insignem picturus Apelles,
Addidit adulator trisulca fulmina.
Sed nimium fuit hoc, & res suspecta modestos
Habuit reprensores negotij leuis.
Lysippus plastes qui Regem duxerat ære,
Hastam decere nam magis Reges ait.
Iulius exceptus victor, non Regis honores,
Vult Imperatoris sed vsque nomina.
Fulmina mortales terrent, sunt fulmina cælo,
Benigniùs Reges agunt, & Principes.
Conuenit his Aegis, præstans & Palladis hasta,
Insigne verùm heröis istud inclyti.

~~Ista~~ Hanns ludwig von bodma
1588

8

XEN

Vtilitatis ergo, limax.

D V M *latitans domiporta vagor, mensásque paratu*
Orno, vel in venerem luxuriosa vocor.
Omnes certatim redimunt, me colligit vsus,
Delitiis nequeo tum exaturare famem.
Deposui quando concham, (quæ grata voluntas)
Proteror, aut risu sæpe reuoluor humi.
Donec profueris se quilibet addit amicum,
Casibus aduersis mox violatur honos.

Moderata conditio.

Ad Andream Sbardellatum Episcopum.

QVAE volat aërios montes, super ardua tecta
Findit, & ancipiti fertur, abitque via.
Nunc sublime petit, medium nunc aduolat oris,
Et Iouis imperio digna videtur auis.
Præ senio, morbis, aut litibus altera nuda
Nititur, & superas tentat adire plagas.
Sed frustrà tentat, licèt hæc onerantibus alis
Libera sit, quamuis illa minusque leuis.
Alatus potis est nubes, æquareue cælum,
Implumis nusquam sed Iouis ales abit.
Non leuitas tollit, nec onus nos deprimit omnes,
In medio tutum conditionis opus.

Ioann: Tättenpöckh
Vo. Haußpach vnnd Kirchperg

Per tre cose si mantien l'amico
Honorarlo in presentia,
Lodarlo in absentia,
Et seruirlo al bisogno / etc /

1 5 66.

15. M. 73.
W. G. W.
v. Pätnpürckh
Zugmaich München

Benignitas.
Ad Georg. Drascouith. Episcopum Quinqueecclesiens.

QVANTO plus terræ effoditur, scrobs crescit hiatu:
Et tumulus maior prominet indicio.
Diuitias aliis si quis communicat amplas,
Non fit pauperior, statque benigna manus.
Dispereant quorum numi pro numine habentur,
Vicinisque negant omine fontis aquas.
In tenebris cur non capiat sibi lumen egenus,
Num fit flamma minor? num quoque terra satis?
Κοινὰ φίλων dicas si Crœsi ingentia tractes,
Aut bona Pactoli, possideasúe Tagum.

Subitæ diuitiæ obliuiosæ.

CVM nos diuitiæ erigunt ſuperbæ,
Et fortuna beat vel otioſos,
Obliuiſcimur impij Deorum,
Nec ſors adiuuat indigos ſodales.
Aræ thure vacant, foco & decenti,
Nec ventura animus videre cæcus
Dignatur, tumidi aut maris procellas.
Securi nimium ſed in profundam
Labuntur foueam, grauesq́ue pœnas.
Si fortuna igitur fouet ſecunda,
Illam diſcito temperare mente,
Vt prorſus dubiam, & rota volucrem:
Sic poſthac leuiùs feres nouercam.

15 : 61

1 5 Br: 7 2

A M E.

Hans Hector Schad von Mittelbibrach
und Warthausen pfandt Inhaber der her:
schafft welenhaus M. Pria

Sobriè potandum.

MONSTRA *alit Aegyptus, Niloque latentia paßim*
Sunt mala, non tutum vt sit posuisse sitim.
Id canis expertus, simul vt sitis vrget amara,
Non properat gelidis mergere guttur aquis:
Sed leuiter fauces adhibet, lambitque cauendo,
Noxia ne potans amne venena trahat.
A multo refugit potu, & tetigisse paludes
Sufficit, hoc vitam sustinet ille modo.
Foediùs hîc peccant sine qui discrimine semper
Implentur cyathis, brutaque se efficiunt.
Ingenium euertunt, rixis agitantur iniquis,
Forma refert homines, sed rationis egent.

Ars deluditur arte.

INSIDIAS *Nili Varus dum tendit inanes,*
Et metuit prædam ſe fore rana, cauet.
Quippe ſtatim accurrens, vbi copia arundinis extat,
Dentibus acciſam præripit, ore tenet.
Sic prenſam à Varo prædam tranſuerſa tuetur
Cannula, ſic inhians luditur arte fames.
Haud igitur veterem repetit limoſa querelam,
Decipit & magnos infima turba viros.

Sors

3 Moritz Hainrich Von Oetting

Anno 1566

Fortes Fortuna Adiuuat
Ferdinandus
Weidner
MDLXV.

Sors audaces iuuat.

VT IRA ſegnes interim leuis ciet,
Audentius ruant in hoſtes vt ſuos:
Sic ſors mouet minus feroces impete,
Vt promptius fortes magis ſe deterant,
Quis Hectori ſe opponere ingenti ſtudet?
Haud Neſtor annis obſitus, lingua potens,
Nec inclytus Græcorum Achilles optimus,
Qui tot trucidarat ſibi hoſtes obuios:
Aiax ſed eſt cùm lectus inferior, ſtatim
Armatus effert in ſuperbum ſe Hectora,
Nec cedit, ambo donec æſtu ſint pares,
Vterque feſſus ſymbolum alteri & daret.

Minuit

Minuit præsentia famam.

Nix stat inaccesso quæ montis vertice, nullis
 Sint licèt vrgentes, funditur à radiis.
Vt valeant vires iusto est opus interuallo,
 Fitque repercussus fortior vsque calor.
Quid, quod in humanis minuit præsentia famam,
 Profuit obscuro ac delituisse loco?
Prodidit ignaros audacia, quosue φιλαύτους
 Dicimus, at timidis nec licet esse nimis.
Multi quos studium, & commendat Pallas amica,
 Dum tacuere vigent, publica scripta premunt.

Laus

Gligckß hatt Neydt
Frantz
Kapler
1.5.65.

Laus in fine.

LAVDEM *tulit non qui incipit, aut mouet*
Insigne opus, nam quilibet id potest:
Finem sed imponit supremum,
Hic meritos refert triumphos.
Homerus Vlyssem πτολίπορθον, *&*
Victorem, Achillem nec vocat grauem.
Aiax licèt sit strenuusque,
Non tamen hos dedit illi honores.
Exercitum vnus nam insuperabilem
Turbabit, at qui composuit Deus
Est solus, hic nam sæuientes
Imperio moderatur æquo.

Res humanæ in ſummo, declinant.

IN MEDIO *librat Phœbus dum lumina cælo,*
Diſſoluit radiis, quæ cecidere niues.
Cùm res humanæ in ſummo ſtant, ſæpè liqueſcunt:
Et nihil æternum, quod rapit atra dies.
Nil iuuat ingentes habitare palatia Reges,
Conditio miſeros hæc eademque manet.
Mors æquat cunctos, opibus nec parcit in horam,
Verbaque dum volitant, ocyus illa venit.
Heu, leuiter ventus pellit nos omnis inermes,
Concidimus citiùs quàm leuat aura roſas.

Reme-

1 . 5 ♡ 7 1 .

W . W . W . W .

H wolf . Erlbach .

Remedium tempestiuum sit.

QVÆ nocitura putas cohibe, nam occasio calua est,
Seroq́ue præuisis sæpè fenestra patet.
Per rimam inseruit quando caput anguis hiantem,
Quid prohibet caudam quin etiam ille trahat?
Præcipuè à tergo si instes, noceasq́ue cauendo,
Et primis addas partibus auxilium.
Occurras subitò, tardè medicina paratur,
Cùm paries ardet proximus, vsta ruunt.

Sus

Sus lutulenta sequitur.

V N C T I S *trahuntur qui culinis, aut penu,*
Veniunt libenter ad paratas & dapes,
Mores heri, & vocantis hos opus sequi.
Blandis adulator modis nam pascitur,
Consuetus & libidinum suauibus
Coire cœtibus: videntur haud secus
Agere, sues quàm qui domum emptas promouent,
Pedibus ligatas: nam simul vestigia
Coguntur hinc & inde per cœnum, lutum, &
Quascunque per vias vocantur consequi.
Laudatus esse vis si, amato quæ bona,
Et pura, non mendaciis beabere.

·1·5·77·7·3
·A·R·F·
·Georg Walrab·

1 5 * 7 3.

W: G: W: W:

Wolff Lorentz. Walrab.

Semper ignauus.

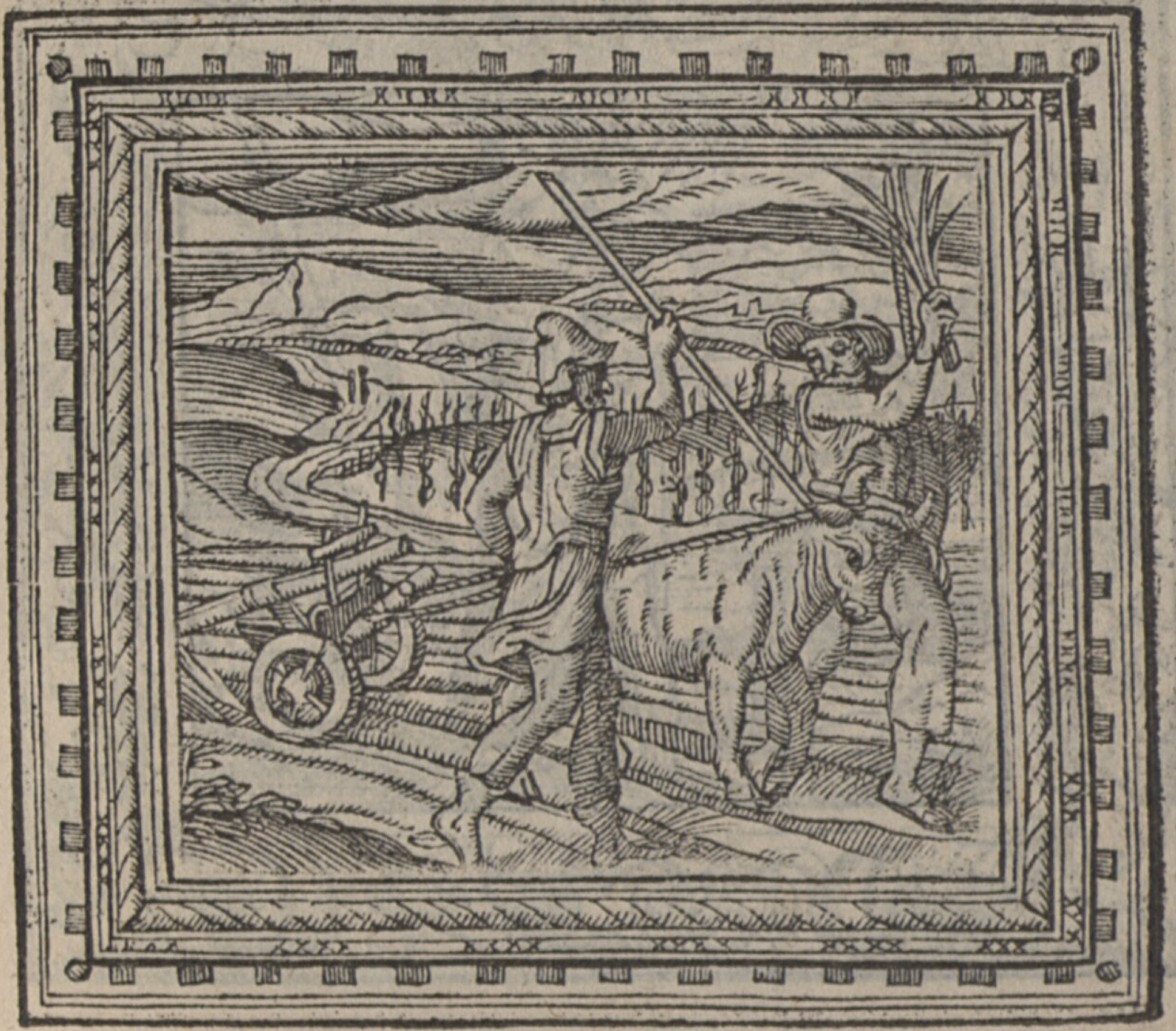

BVFFALVS à ſtimulo nequicquam motus acuto,
Lentus ad agricolæ verbera pergit opus.
Indocilis ſemper denſa cute ſpernit habenas,
Et præter molem nil παχύδερμος habet.
Quem vis ingenij præſtans, ſtudiumque, laborque
Deficiunt, num quid crebra flagella iuuant?
Cochlea ſit greſſu malo, quàm penniger ales,
Quem cogas, leporem aut fuſte ſequare, canis,
Mitigat haud vllum tempus quæ prandia lambit
Muſcam, nec minus ac ſemper hirundo fera eſt.

Poëtica ad Dionysium Lambinum.

QVIDVIS cùm recitem, consecter seria, ludos:
Nil est tamen proprium, imitor sed omnia.
Et veris soleo ficta, his miscere vicißim
Vera, vt queam pulchra esse serio, & iocis.
Nec, quod proposui, narro ordine, verba, figuræ
Sunt liberæ nobis magis, quàm cæteris.
Non mihi materia, aut pannus, deest vnica forma,
Vestisque singularis, induor tamen.
Ars sed enim maior variæ aptam nectere vestem:
Videor iners, sed artificiosißima.
Non mea sum, fingor, cælestis spiritus intus
Agit, nec omni quod velim sum tempore.

Πολυ-

C. R. M.

Viglius ab Holdingen

zu Breingen.

1.5. 67.

26. April.

Πολυπραγμοσύνη.

SIMIA dum laqueos imitari ſtulta doloſos
 Geſtit, in inſidiis ſe capit illa ſuis.
Singula qui inquirit ſine cauſa, turpiter errat,
 Et πολυπραγμοσύνη ſe in ſua damna vocat.
Quid iuuat excipere hos illos, confingere velle,
 Ac leuiter nugis prandia opima ſequi?
Magna licèt tulerint interdum munera curæ,
 Immodicæ fatuis ſed nocuere magis.
Sutoris nocuit quoque ſimia ſtulta tabernæ,
 Præcidit propriam, ficta ſequuta, gulam.
Quæ tua conditio poſcit moderare libenter,
 Dumque iuuas alios, ſit tibi cura tui.

Diuitiæ inutiles.

QVÆ celebris fama cunctorum per volat ora
  Est Platanus Xerxis, nulla cicada latet.
Aurea quid prosunt, si non pandantur in vsum,
  Atque ferant miseris subsidiumque malis?
Non ego delitias reputo, nec munera rara
  Condita sint, imis si lateantque locis.
Ex opibus tantis cur nolim parte sodalem,
  Et notum cana iure leuare fide?
Heu stultos, qui se inuisos fecere negando,
  Magnus enim qui dat, si capit inde nihil.
Viscera si terræ scruteris copia quanta
  Se offeret, indignè quàm premit omne specus?

Docti

Quandoquidem [illegible] gentium & [illegible] amicitiae pactum [illegible] commune est atq; [illegible] quodam ope & solemni facto [illegible] & [illegible] testimonium [illegible] clarissimo Ioa: Alberto A Closs [illegible] anno

ἐλπίσον ἡ καλῶ κύριε τὸν ταβιτὴς θανον ταβ

SCOPUS VITÆ MEÆ CHS.

Erasm. Lämpfrizhaimer

V.B.

Nobiliss:mo omnib. parentib. q. Maior. imaginib. [illegible] [illegible] amicitiæ [illegible] [illegible] scribig [illegible]

Ne luteus quisquam generis primordia iactet
Natales ve suos & avorum stemata clara.
Ostentet tumidus, quum nimio sumus eodem
Ficti omnes simul aetherea quesimus aura
In limum exacto redituri stamine vite.

Satius est suis rebus gestis florere.
Quam maiorum opinione niti.

Docti ignauos reprehendunt.

INTERPRES *Diuum Latonam ad ſicca fluenta*
Corripit, ac victam cedere poſſe monet.
Armis nam exuerat Iuno, lachrymoſa querelam
Dedecus ad magnum pertuleratque Iouem.
Mercurius valet ingenio, mandata per auras
Dum memor eloquio nuntiat vſque potens.
Immemor at contra Dianæ obliuio nomen
Indidit, humida enim & frigiditate leuis.
Quod verò ad Xanthum fuerit lis orta, docemur,
Sit potior mixtis humiditate calor.
Spiritus è tenui fomento naſcitur, humor
Algidus aſt prohibet, vel remoratur eos.
In cunctis etiam ſuperet vis ignea, vitam
Hæc largitur enim, non ſine temperie.

In secundis consistere laudabile quoque.

O R P H E V S *lyra valebat,*
Olor sacerque semper
Fuit, suaue cantans.
Post hunc bonusque Homerus,
Philomela cui dicata est,
Tanquam loco secundo.
Sed rectius secundum
Illi locum dedissent:
Nam vt Psittacus meretur
Primas, loquax secundas

Pica,

Pica, iſte vincit illum.
Hoc Symbolum referri
Ad eos poteſt, gradum qui
Laudemq́ue non tenere
Primam queunt: ſed inde
Virtute mox ſequentem.

προδοσέταιρος exosus.

CÆCVS *amor nunquam ratio quid dictet honesta,*
Et quid conueniat, quid noceatque videt.
Sed ruit, ac fertur, pronum illætabile fatum
Donec corripiat, perdat & omne genus.
Quid Niso imperium rapuit, Minoaque regem
Auxit, quàm natæ conseleratus amor?
Impia quid lucri tulit, an Cretensis amore,
Tot curis tandem fessa, potita fuit?
Hostem qui patriæ fouet, atque libidinis ergò
Omnia postponit, spretus vbique iacet.
Qua spe soletur metuentes proditor hostes,
Quem cuperet nunquam se genuisse parens?

Indu-

Br:

1 . 5 . 8F . 72 .

G . W . M . S .

Sebastian Maier Hoffmann

Hans Caspar Neüchinger
15 · AR · 65 ·

Induſtria naturam corrigit.

TAM rude & incultum nihil eſt, induſtria poßit
Naturæ vitium quin poliiſſe, labor.
Inuentam caſu cochleam, temereque iacentem
Inſtruxit neruis nuntius ille Deûm.
Informem citharam excoluit: nunc gaudia mille,
Et reddit dulces pectine mota ſenos.
Cur igitur quereris, naturam & fingis ineptam?
Nónne tibi ratio eſt? muta loquuntur, abi.
Ritè fit è concha teſtudo, ſeruit vtrinque:
In venerem hæc digitis, ſæpiùs illa gula.

Dolus ineuitabilis.

QVAMVIS centū oculos habeas, totidēque ministros,
  A' specie veri fallimur, arsque capit.
Fraudibus obscuras poteris remouere latebras,
  Nilque adeo firmum quin violare queas.
Quàm vigil est Argus? sepelitur carmine blando,
  Callidus ingreditur pectora Mercurius.
Quis sibi ab insidiis caueat si fraude tegantur?
  Non ficta quantum præstat amicus ope.
Sed tales (mirum) paucos hæc protulit ætas:
  Quisque sibi viuit, cunctaque regitque dolus.
Dic simul occisum custodem, nam solet osor,

Sint

Nescio quã natale solũ dulcedine cunctos
Ducit & immemores non sinit esse sui.

Christoph: # Staudinger

M.D.LXVI.

Fiat Voluntas Tui

1 5 6 9

Wie Gott wil wirdt wendten

Victorin Schlick Graff

zu Passaun

Sint oculi ignauûm quotlibet, esse Deus.
Denique segnitie mota, & torpore reciso,
Aeternis certat gloria sideribus.
Inde suam ornauit caudam Iunonius ales,
Perpetuus tristi splendor ab ense venit.

Ridi-

Turpis est ambitio ex fuco Virtutis laudē Captans.

Ridicula ambitio.

QVID *non ambitio perſuadet dedita vanis,*
Dum ex leuibus certum captat inepta decus?
An non ex auium cantu, quas gutture nomen
Fingere conſuerat, notior eſſe cupit?
His igitur tandem miſsis vt ſpargere in Orbe
Nomen heri poſſent, atque ſonare procul:
Priſtina continuò repetebant carmina ſyluis,
Annonis & votum docta fefellit auis.
Ficedulas etiam religatas pertrahit eſca,
Stamina ſi rumpant, libera rura petunt.
In leuibus quæſo, firmam ne ponito laudem:
Sola fugit virtus triſtia fata rogi.

Cur

1 5 : 6 6.

Victrix fortuna patientia.
Joan: Bůrckardg à Baiern.
memoriæ et amicitiæ Ea
Ingolstadij scripsit. 24. Augusti

Cur ſues cancris veſcantur.

SVS capitis curat grauiorem ſæpè dolorem,
Dum cancros fluuiis qui generantur, edit.
Collige verborum quæ ſit ſententia paucis,
Singula nam proſunt moribus apta bonis,
Qui vitiis ſeſe dedunt, & praua ſequuntur,
Ad frugem nunquam mens niſi verſa redit.
Eſt opus inflectat vitam contrarius ordo,
Atque gradùs retro, quomodò cancer, eant.
Hæc medicina leuat lutulentos nectare morbos,
Conſilio vt liqueat pœnituiſſe mali.

Vſus, non lectio prudentes facit.

Ad Fuluium Vrſinum ſuum.

N O N *doceo ſemper, non eſt cur ſæpè reuiſas,*
Lectorum memorem pagina noſtra facit.
Poßidet ingentem numerum qui vendit auarus,
Doctior at nunquam bibliopola fuit.
Perpetuò ſi nos verſes, relegasque ſeuerus,
Si non vtaris, contineasue memor:
Nunquam proficies, periit labor, atque lucerna.
Officij hoc noſtri vt te moneamus erat.
Id quoniam rectè noras doctißime Fului,

Impri-

Imprimis veteres te erudiere libri.
Horum tu numerum insignem, rarumque tueris,
Ingenio multos restituisque libros.
Id quoque delectat Sambucum, & tota vetustas:
Prosimus quibus est copia nulla, vale.

Vel minima offendunt.

PARVÆ *etiam caussæ magnos in damna vocarunt,*
Scrupulus incœptum nónne moratur iter?
Ingens è Ponto piscis defertur in Istrum,
Husonem vulgò Pannonis ora vocat.
Paruulus aduerso nare hunc quoque flumine cogit
Sturiolus, nostras hoc cumulatque dapes.
Quàm leuiter præda potitur piscator amœna,
Dulcibus æquoreas dum Huso relinquit aquas.
Sic furem, longis artem qui exercuit annis,
Mica salis meritam cogit adire crucem.

Martinus Frech Halsta
Ano 66 diang

Hüÿ Glücks dümmel dich

Non est bonus amor aut sincerg,
nisi quem conciliat uirtus.

Varij hominum ſenſus.

Ad Franciſcum Forgaz Epiſcop. Var.

QVÆDAM *anus in ſacrum portabat crania collem,*
Oßibus humanis ne minuatur honos.
Sed titubans ægris pedibus cùm verticem adiret,
Concidit, ac varium crania verſat iter.
Illa videns labi diuerſè cuncta retrorſum,
Quodq́ue adeò diſcors ſemita ferret onus:
Quid mirum ſi tot ſenſus, quot in vrbe figuræ
Sunt, ait, in viuis, num oßibus vna via eſt?
Nónne iecur Tityi reſtat, ſubitoq́ue renaſcens
Exercet variæ quæ lániabat, auem?
Sic dum nos tellus indutos mole dolorum
Detinet, ancipiti mens vaga fertur equo.

Temeraria ignorantia.

Ad Bartholom. Marlianum.

MVSCÆ *sunt temerariæ, & molestæ,*
Lambunt prandia, nec mouentur actæ.
Has vt fortis, & inclytus repellit,
Nec suffert, ita literas colentes
Mites sunt studiis, loquacitatem,
Ignaros, temerariosque vitant.
Hi audent quiduis enim mouere vbique,
Auresque obruere elegantiores.
Ceruus cornibus abdidit relictis

Se,

Se, maremque piget, magè est pudicus.
Sic quos expoliunt nouem sorores,
Et florent solida eruditione:
Hos lenes videas, parum & loquentes,
Nec nugas modò venditare inanes.

Periculum in promptu.

Sæpe malum expertus tacta torpedine conto est
Piscator, rigidam dum trahit ille manum.
Sit licèt in fundo piscis, nec corpora tangat,
Per quod contiguum est frigore, sæuit iners.
Fatales veniunt casus, sperataque nunquam
Damna, licèt caueas, effugiasque procul.
Nil sine fraude agitur, quauis latet anguis in herba,
Nec metuenda solent impediisse magis.

Inte-

Steffanus Hoffman Nor:
15
VVPV.
Das soll

Interiora vide.

F O R M A *tibi præſtans, oculi cum ſidere certant,*
Atque habitat toto corpore pulchra Venus.
Sed vitiis animus, mens vndique, corpore toto
Atque ſinus pleni, mixta venena latent.
Eſt manus ad cædem prompta, ad periuria lingua,
Lumina, frons meretrix, nec pede tutus ades.
Quàm malè Mercurius dotes cum Cypride iunxit,
ὥστε καλοῦ μήλου *nil color intus habet.*
Ergo puer multum ſoli ne fide colori,
Ni probat hunc virtus, quî mihi pulcher eris?

Virtus vnita valet.

Ad Principes Ungariæ.

NIL *mare corrumpit, ſalſum à putredine tutum eſt,*
Multaq́ue perpetuis motibus acta, vigent.
Si tamen in foſſas deriues, atque paludes,
Vim patitur, dotes nec tenet inde ſuas.
Dulcibus amittit vires, nitriq́ue vapores
Exhalant, quoties mutat origo noui.
Plus vnita poteſt virtus, diſperſa labaſcit,
Atque ſuo durant quælibet apta loco.
Pignore commutat ſuaui tranſlata veneno

Perſicus,

Perſicus, & tutis carpitur illa gulis.
Fluctibus in mediis patriæ tot cladibus actæ
Concordi proceres ſubueniatis ope.
Nec vos exoſæ mentes, propriæque ſalutis
Oblitæ exagitent, & nota turpis alat.
Huniadis memores, ac Regis quæſo Mathiæ
Eſtote, ad quorum nomina Thurca tremit.
Diuerſum ne vos ſtudium diſiungat iniquè,
Colligat in patriæ vos amor vnus opem.

Imperatoris virtutes.

QVÆ ratio belli sit, qua virtute Ducemque
Instructum cupiam, si præstet fortibus ausis,
Ni piget, en breuibus declarat symbolon istud.
Consilio celerem decet, eloquióue potentem
Esse Ducem vt caueat, tardos, Martisque perosos
Exacuat, regat, inflectat sermone suaui.
Cùm proprium est paret arma, nocet cunctatio vana,
Infractusque animo reliquis præcurrat in hostem.
Anguibus & studium pacis, fœdusque notatur.
Nil tamen hæc prosunt, vacua estque scientia belli,
Si fortuna nocet, pulchros confundat & orsus.

Absit

Daniel Neÿdegckher .M.D.LXVI.

.Viue ut post Viuas.

Abſit auarities, dominetur nulla cupido,
Principis vt ſequier poßit veſtigia miles,
Quem videat propriis parentem legibus vſque.
Hunc fore victorem credas, dignisque triumphis
Imperioque ferentem æui venientis honores.

Physicæ ac Metaphysicæ differentia.

NATVRÆ *multa eſt cognatio mobilis, atque*
Prodiit æternis, illaque noſſe monet.
Eſt etenim fœtus veluti genitricis amicæ,
Sed patitur, ſoluit tempus edaxque breuem.
Quidquid enim regitur, proprio nec nititur ortu,
Compoſitis abeunt partibus, atque iacent.
Illa ſed excelſa manet, & ſtat ſede perennis,
Temporis ac nullis motibus obiicitur.
Ocia amat, mentem paſcit, non vtilis omni,
Huius tu ſobolem ſed cole præcipuam.
Vtque ſolent τ' ἤϑη *vitam cumulare benignè,*

Τοῖς

P. N. P.

Carolus Küng Camerdianus
1586.

Glückh her, glück hin
gott bessers alles.

Ingolstadij 15 [illegible]

Τοῖς μετὰ ſic φυσικοῖς præfero ego φυσικήν.
Illa tibi effigies monſtrabit dextra, manusq́ue
Accipitre aërio prouida templa Deûm.
Altera pars grauis eſt elementis atque caducis,
Et Veſtæ templo quæ tibi Terra ſiet.
Attamen his potior cunctis ſit relligionis
Semper honos, mentem dirigat illa tuam.

Dum potes viue.

Ad Achillem Bochium, tanquàm parentem, de ſepia.

DVM *me venatur, ſequitur piſcator auarus,*
Decipio effuſo prompta liquore manus.
Obſcuri latices me condunt, cernere tectam
Atramenta vetant, abdita tuta nato.
Sic quibus in promptu modus eſt defendere vitam,
Cur non effugiunt, ſeque tuentur ope?
Donec qui cælo hanc animam demiſit ab alto
Nos vocet, ac tenebras mutet honore graues.

Diſplicet

1.5.
Johannes Sixtus
6.7.

Diſplicet immatura Deo mors, nulla poteſtas
In vitam, ſupera quod datur arce, tibi.
Polypus euadit, vario dum ad ſaxa colore
Se induit, atque alias iniicit vſque moras.
Tu qui præſtiteris tantum, poßisq́ue, libenter
Ingenij nobis des monimenta tui.

Gene-

Generosis DD. Marco & Ioanni Fuggeris fratribus.

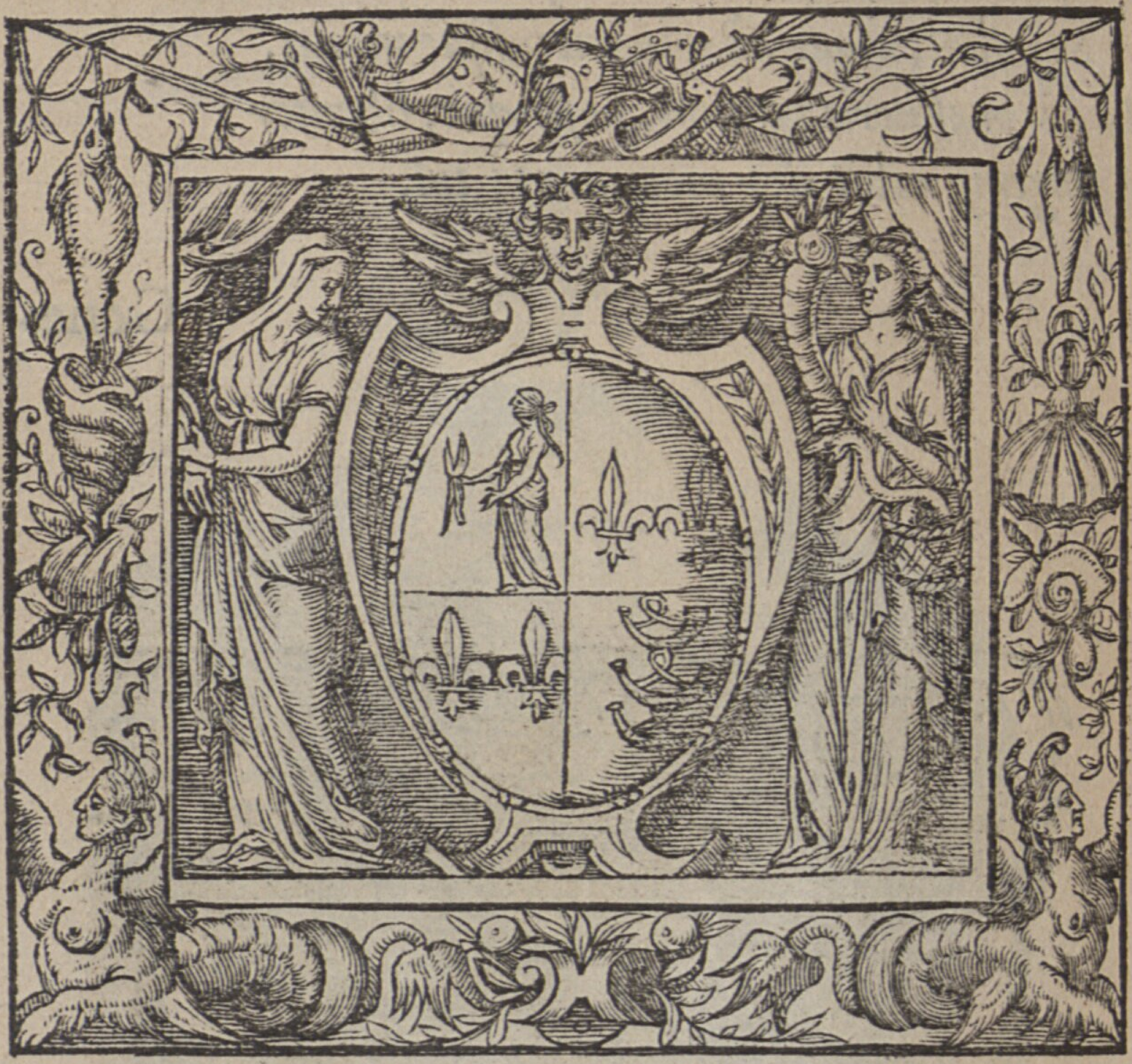

L I L I A *Fuggeris donans certißimus autor,*
Hæc, ait, æternùm non modò vere tuli.
Quidquid & addiderit virtus, tempusq́ue serenum,
Compositis sit idem ius, sit honosq́ue volo.
Spes fuit, hanc cumulant virtus, & fama perennis,
Arma domus propria hæc nobilitatis habet.
Diuitias virgo dedit, haud temerarius error
Fortunæ, idq́ue docet largior vsus opum.
Nam quibus hæ causis veniunt, commercia digna
Orsibus, & laudis nomen habere solent.

Viuite

Viuite concordes linguarum dotibus aucti,
Crescite multiplici semper honore pares.
Inuideat nemo, noceat minus osor iniquus:
Assiduos meritis vesper, & ortus amet.

De obliuione & ferula Baccho dicata.

Odi memorem compotorem.

ODI *sympoſij memorem, dubiæ & ſimul*
Litis: nam calices volo, verbaque libera,
Ludos atque iocos niue pectora candida.
Baccho rectè igitur veteres Ferulam dicant,
Oblitumque cor, vt penitus ſileant, ſuos
Aut læſi ſocios leuiter modo puniant.

1564
Blib vnnd Hoff.
L. v. Zaubeltingen.

Spes certa.

PASSIM mortales ſpe ſeducuntur inani,
Luditur & vanis non temeranda fides.
Quid magis eſt ouis dubium, ſint candida quamuis,
Nónne mouent ſtomachum, damnaq́ue ſæpe ferunt?
Si Gallina tamen genitali hic incubet igni,
Ac foueat præſens ſubdita dona calor,
Certius an quidquam pullis, & fœnore viuo,
In tutis igitur ſpemq́ue decusq́ue loca.

Epidemiæ potior caussa.
Ad Ioan. Baptiſtam Razarium.

TETRAM nimis deſcribit, ac luem grauem
Graiugenûm proceres trahentem amarulenter, &
Exercitum in dies magis voracibus
Faucibus, atque odio prementem Homerus optimus.
Apollo nam infeſtus ſuis radiis poteſt
Inficere aërias plagas, nocere plurimùm.
Eſt medicus & ſimul ſolet depellere
Noxia, cùm libuit, ſalutis auctor integer.
Sed quod cadebant beſtiæ primùm ſolo,

Tardius

1 5 5 7

G H M V S

A C

Cristoff von Seinßheim

zu Zeinßburg

M

W

15 WF 69

M. G. V. D. E.

WF .. Busche

Tardius atque homines senſere tabem poſt malam,
Erectior quia ambulat, nec ſpiritus
Peſtiferos ſubitò traxere terræ in intima.
Cœlo hæc Achiuis pœna venerat,
Dum nimium cupidi videntur vltionibus.
Sed nos Deum precemur, auertat malum hoc;
Et meritos grauius, monere leniter velit.

Mens immota manet.

DICITVR *interna vi Magnes ferra mouere:*
Perpetuò nautas dirigere inque viam.
Semper enim ſtellam firmè aſpicit ille polarem.
Indicat hac horas, nos varieque monet.
Mens vtinam in cælum nobis immota maneret,
Nec ſubito dubiis fluctuet illa malis.
Pax coëat tandem, Chriſte, vnum claudat ouile,
Lisque tui verbi iam dirimatur ope.
Da, ſitiens anima excelſas ſic appetat arces:
Fontis vt ortiui ceruus anhelus aquas.

Iniuria

Nil ultra posse
Wilhelm Krissenstain
15
67

David sterckle

Obsequium amicos veritas odium parit

P. N. P.

Iniuria grauis est omnibus.

Ad Hadrianum Gulielmum Neapolitanum.

D V M *mollis, bibula & scopulis auellitur vdis*
Spongia, vim veluti sentiat illa, tremit.
Quò magis est viuis iniuria, visque dolenda,
Hinc odium, cædes, vltio mœsta, furor.
Vel leuiter contra nitenti verba minantur,
Et cessisse parum dedecus esse putant.
Haurit at vt patiens, multa hanc distendit & vnda,
Tristia non meritò sic toleranda bonis.
Iustus erit vindex cunctorum crimina quærens,

Se huius qui patitur ſuſtineat monitis.
Reddet pro factis quantumlibet ille modeſtis,
Impia iudicio fex peritura Dei eſt.
Nilominus ſtudeo benè de quocunque mereri,
Officio vincam ſic ſtimulum inuidiæ.

Johann: Mayer
Norimberg
1 5 . 6 7

Deum velle, non cogere.

Ad Ioan. Auratum.

QVIDQVID *ineſt nobis, venit altis ſedibus, omne*
Teque iuuat, gratus ſi modò ſuſcipias.
Nam velut è cœlo ſi pendeat ætheris hamus,
Si fugis, auerſo non trahet eſca loco.
Scire libet verum, è nihilo qui cuncta creauit,
Os homini, & mentem cernat vt aſtra dedit.
Hanc aliis ſobolem præfert, æterna tueri
Atque velit ſemper iuſſa paterna ſequi.
Præmia proponit largus, pœnaſque luendas,

Non beat inuitos, lenta ſed vſque mouet.
Ni propria, & nobis ignota mente legantur
Felices, & quos Tartara dira vorent.
At nos, ſumme pater, tua ſit quæcunque voluntas,
Cæleſti immeritos ſede locato, precor.

Æſcu-

Æsculapius.

Ad Volfgangum Lazium polyhiſtorem.

QVÆ cernis Medici referunt inſignia veri.
Noctua, cum baculo ſerpens, dextraq́ue ſalutis
Effigies, pullus, prolixa & barba, galerus.
Hæc Aſclepiadi tribuebat docta vetuſtas.
Vim medicinarum teneat, moderetur & arte.
Sitq́ue valetudo ante oculos, non ſordida lucra,
Hinc vigil & norit caſus prædicere morbi.
Eſt ſacra gallina, vt victum præſcribat amicum,
Et ſucco tenerum, vireſ vt conferat ægro.

Γλαῦξ monet & fieri grauiores nocte dolores.
Ac licèt imberbi fingatur Apolline natus,
Ipse gerat barbam, iuuenis nunquam ausit adire
Suscipere ægroti aut curam, ne lædat ineptè.
Dicitur imberbi natus quoque barbiger, ortum
Vt subita morbum credat mutarier hora.
Ergo prouideat, fugiat ne occasio segnem,
Currit enim hæc præceps, momento & perdidit ægrum.
Pileus insignis quia morte eliberat atra.
Hæc sciat Hippocrati cupiens iurare magistro.
Hæc adeò Lazi custodis, clara Vienna
Artis Apollineæ decus vt te prædicet, ornet,
Et sese tanto securum iactet alumno.

Nemi-

Neminem ſors continet ſua.

Ad ſe ipſe.

NEMO *ſua potis eſt contentus viuere ſorte,*
Alterius ſemper fortunam laudat abundè.
Illiusq́ue locum petit, ac lucrarier optat.
Cæcum odium proprij, quid non mortalia cogit
Pectora? quas curas præter rem vna ingerit hora?
Mercator leuibus tentatus ſortè periclis,
Miles, ait, potior: cur non mage caſtra ſequamur?
Belli pertæſas nummoſus prædicat arcas,
Agricolam docti, quos magna negotia vexant,

Grami-

Gramineas iactantque casas, victumque modestum.
Hi contrà læsi, cùm iurgia dira fatigant,
Vel cælo segetes tanguntur, mœnibus omnes
Felices clamant, & iugera parua queruntur.
Quod si cælestes illorum vota, phrenesim
Audirent, rueret subito in contraria vulgus.
Iidem eadem reprobant, properis mutantur & horis.
Sed Deus omnipotens deceat quid quemque parauit:
Nec furor, aut stultus leges diis ponere quærat.
Naturam paucis reficis, nec diues egeno
Plus habet: excruciat qui se mercator ad Indos,
Non adeò fruitur partis, nec præmia grata,
Sint maiora licèt, quàm cura domestica portat.
Pignore syluestris mites superat quoque pomos.
Caprificus cumulat ficus, non illa sapore
Sed tamen has æquat, cultus quas educat hortus.
Tu, quodcunque venit diuino munere, lauda,
Cræsus an Irus eris non te coquat: omnia præter
Quàm pietas Christi, vanescent puluere in auras.

Gene-

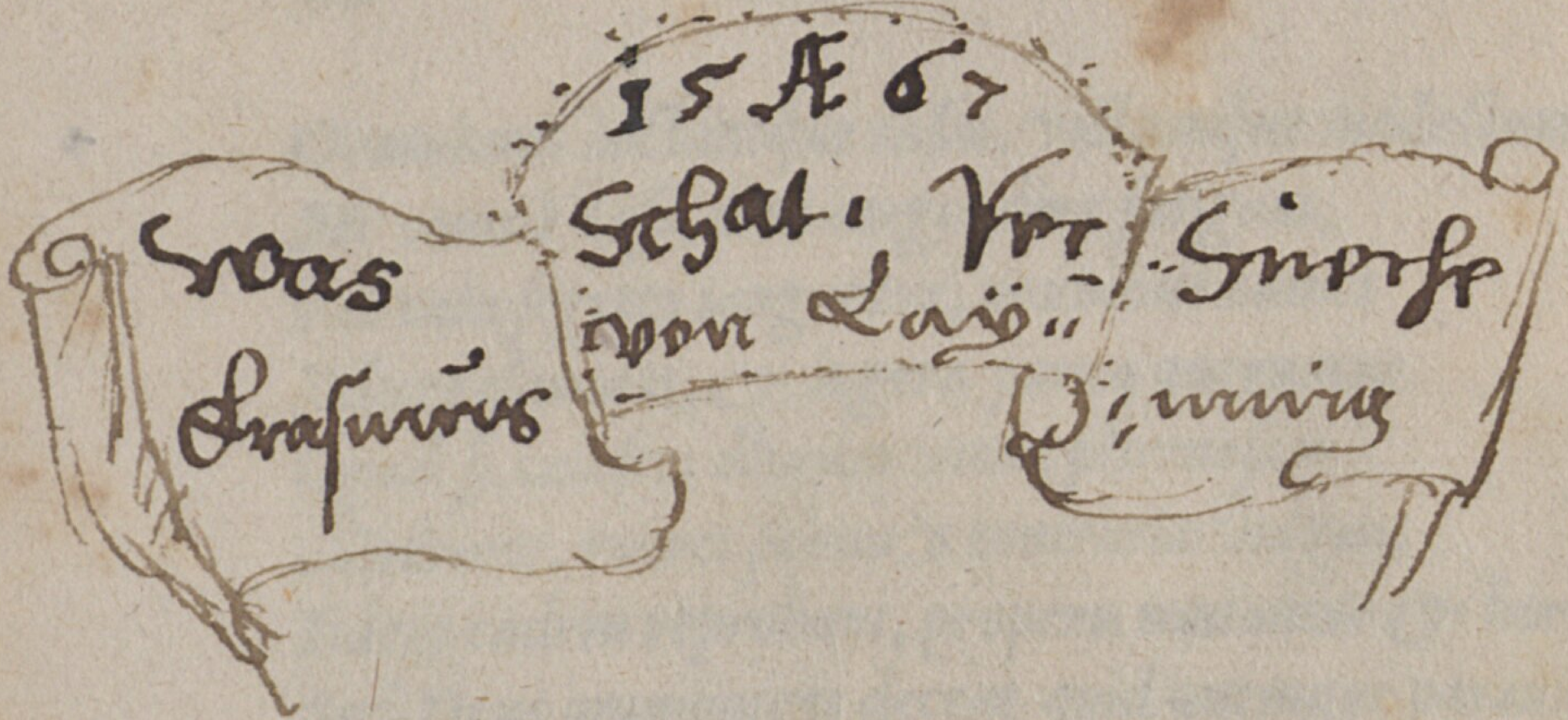
15Æ67
was Schat. Ver
von Laÿ

Generosa vestigia.

Ad Iulium Comitem à Salmis.

PENNA *aquilæ non fert alias, corrodit edendo,*
Et nocet admixtis è propiore loco.
Quis neget alitibus diuinæ munera sortis
Non eadem, & variè distribuisse Deum.
Ante solet tempus teneros depellere nido
Pullos, & fortes protinus illa facit.
Aduersum cogit solem quoque sollicitare
Luminibus, lachrymæ ne temerè officiant.
Quo quid nobilius, vestigia parte tuetur:

Natu-

Naturam retinent relliquiæ'ue parem.
Sic quos commendat genus alto à sanguine Regum,
Conspicitur, signum & nobilitatis habent.
Fortis equi proles denso sic puluere gaudet,
Degener haud aquilas vlla columba tulit.
Sic atauos, proauosque tuos imitaris & ornas,
Iuli Salmorum suspiciende Comes.

Amor

Gnadt Dur Gott,

Post nubila phoebus.

Amicus fidelis pro-
tectio fortis, qui inve-
nit eum invenit
thesaurum.

Nobili ac optimae spei adolescenti Ioanni Al-
berto a Elostein in Bern Co. M. Wolfgangus
Alberus Wimpi. [illegible] in sui memoriam,
sua insignia in [illegible] pingi voluit

Amor dubius.

AMOR venustis imminet,
Venustiores separat,
Secutus haud semper capit.
Ciens cietur mutuò,
Moratur & spe subdola.
Amaror hoc suauior,
Et nullus est amarior.
Habens habetur lubricus,
Quantum addit aufert flammulæ,
Cor alterat sæpe & die.
Vt follis est in flamine,

Non

Non dat priùs, ni acceperit.
Mora eſt amor ſolubilis,
In ſpe timorem copulans,
In gaudio fallacibus
Ludens, inanes ebrians,
Plenos leui vacuans modo,
Vigens calore frigidus,
Præter nihil dans ſpem & metum.
Nudum caue puellulum,
Nam vulnerat ſæuiſsmè,
Sed curat haud tutiſsimè.
Mellitus & ſubblandulus
Subegit omnes cælites.
I, pòſt tribuas cupidini
Incertior certiſsima
Dolore qui torquet graui,
Grauem tamen nec ſenſeris:
Virtutis aſt amor ſibi
Conſtat, nec aufert præmia.
Ornans ſuos laboribus,
Memoriam nec immemor
Fraudans, beatis aggregat.
Sollicitet hic nos poſteà,
Sequamur, & ſequentibus
Annis ſecuturum decus.

Dulce

Dulce venenum.

DVM coit in ſuauem mas vſum, vipera hiulco,
Si non vana fides, excipit ore caput.
Pòſt vbi ſe ſatiant, & conſuetudine longa
Impleuere, gulam dentibus illa fidit.
Luxus ſuaue malum, non ſentis, paſcit edendo,
Cumque bonis vitam ſuſtulit ante diem.
Quid mihi poſt mortem natorum illa vltio prodeſt,
Quod matrem nixus corripuêre nece?

BAYERISCHE STAATSBIBLIOTHEK MÜNCHEN

Nullus dolus contra casum.

Ad Stephanum Gentilem, nobilem Genuensem.

QVIS *non miratur noua quæ spectacula nuper*
Danubio sunt visa soluto?
Bruma gelu pingues latè compresserat agros,
Plaustra vehebanturque per Istrum.
Accidit ad Regenspurgum, quæ libera floret
Imperio vrbs, vt vulpis oberrans
Per glaciem & ludens concreto tergore aquarum
Deciperetur, & vda veniret.
Fortè etenim frigus, medio dum Phœbus in axe

Versat

1. 5. 6. 9.

A

G F S

W

H: Friderich v. preising zum Hubenstein

Verſat equos, diſſoluitur vnà,
In partesque abiit glacies, vulpecula præceps
Corripitur, fruſtoque reſidet.
Atque ea dum metuit liquidum contingere flumen,
Hoc iter inſolitumque natare,
Per medium fertur glacie alueum, donec anhela
Vendobonæ capiatur in oris.
Iam dic, quæ caſus contra vigilantia proſit,
Quis dolus hæc caueatque futura.

Empta dolore voluptas.

STELLATAM *ostentat caudam Iunonius ales,*
Sed natibus monstrum cælat, inestque vorax.
Ducitur à tergo vinctus qui pascit edacem,
Quicquid erat lucri prodidit inque feram.
Cui meretrix forma placet, vtque colatur inescat,
Perpetuò ad turpes cogeris esse nates.
Has alis, & semper veneraris donec abundas,
Pauperior cùm sis, pellit amica foras.
Heus fuge scorta procul, nocet empta dolore voluptas.
E Venere & Baccho, semina mortis eunt.

Neces-

M D
WS

Ao
1 6 0 0

SCW. ERSVCHE.

Ferdinand von Dennerb
Pfleg zu Rauchstaun

Wier dich. Münich fein
Es. gilt. Hodn. dein /

Necessitas dociles facit.

Ad Joan. Panithy, sororium.

NECESSITAS *quid non docet, fames simul?*
Natura sæpè his nam solet mutarier.
Formare vocem Psittacus consueuerat,
Hero & salutem dicere, ac molestias
Lenire Cæsaris: loqui necessitas
Coëgit & Crœsi parentis filium.
Auiculas cernis sitim vt leuant suam,
Trahendo quas appendis vrnulas aqua,
Clausum penuque rostro vt inquirant suo.
His disce tu prudentius loco, & foro
Seruire, cui ratio est, sagaxque dictio.

Sera parſimonia.

SEMPER *eris pauper reditus ſi ſumptibus æques,*
Et larga dones munera cuique manu.
Enumera cenſus, ſubduc ratione ſuperſit
An multum, lapſo & menſe quid addideris.
Tempore prouideas, vacua ne ſede morere:
Marſupio reſtet quantula ſumma vide.
Ne ſenium, morbi, duris & rebus egeſtas
Quando vrgent, ludat fundus inanis herum.
Nec tamen inſideas partis, non craſtina verſes
Sollicitè: fructus ſit mediocris opum.

Sapientia

1 5 ♡ 69
S.T.H.B.V.A.
Haubt Zů Bappenhaim
Des hailig Röm Reichs Erb,
marschalkh:

Sapientia insipiens.

Arnoldo Arlenio suo.

A CEREBRO *sensus manant in corporis artus,*
Sed tamen exhibiti muneris auctor eget.
Quod mouet est expers motus, mirabile dictu,
Viuidus & vacua spiritus arce datur.
Haud secus ac cotis ferrum, licèt ipsa secandi
Exors, communit, donat acumen hebes.
Qui sua distribuunt, aliisque cauere videntur,
Cur sapere hos dicas? re sine nomen habent.
Proximus esto tibi, vicinum deinde iuuato:
Sic potes alterna commoditate frui.
Ne cuiuis credas: mores Arnolde vetustos
Cum libris frustra quærimus Orbe leui.

Tempore cuncta mitiora.

PRÆTERIENS *quidam vites, nondumq́ue calore*
Maturum arripiens guſtat, damnatq́ue racemum.
Quinetiam pedibus contriuit, nullus vt inde
Auſtero imbueret ſucco ſua labra viator.
Iudicium prauum eſt hominum, nec tempora norunt
Expectare, minùs cupiunt ſubiiſſe labores.
Ardua ſunt aditu primò, quæ pulchra fatemur,
Tempore ſed fiunt opera, & pòſt mitia cuncta.
Sed refugit penitus botrum formoſa puella,
Caſta & ἄοινος enim, ſidus nec palmiti amicum eſt.

Verſura

Verſura inextricabilis.

VERSVRAM *facio,quod ſoluo debeo ſemper,*
Promouet & quantum pes, tenet alter item.
Nomina conficiens mihi non, ſed lucror amicis;
Pro me, proq́ue aliis angor, vtrunque nocet.
Alterius qui vult opulentior eſſe crumena,
Non ſua connumerat, pars ea maior abit.
Quanto eſſet ſatius curarum demere partem,
Ac tenui, modò ſit commoda, veſte tegi?
Quid mihi ſi plumis alienis induor, intus
Nil proprium quod ſit poſtmodò poßideam?
Turgida nunc Phœbe lucet, nunc indiga prorſus
Fit: nam quod monſtrat, fratris ab orbe tulit.

Mutua & Coniuncta.

Ad Francisc. Robortellum.

ÆREA *quæ turri auditur campana, monetque*
Ad sacra conueniant vir mulierque Deûm,
Non à se reboat, pistillo tacta sonabat,
Hæc operam tradunt mutua, vimque sibi.
Quis sapiens dici poterit, si sensa voluntas
Exprimere, & docta nesciat arte loqui?
Dat sine mente sonum vacuo qui pectore verba
Fundit, & ingenium quod caret eloquio.
Nec minus exiguam studium sine diuite vena
Fert laudem, vnde quid contulit ingenium?
Hæc tu præclarè iungis, cum laude docesque;
Te schola miratur, te Venetique colunt.

Otium

Otium ſortem expectat.

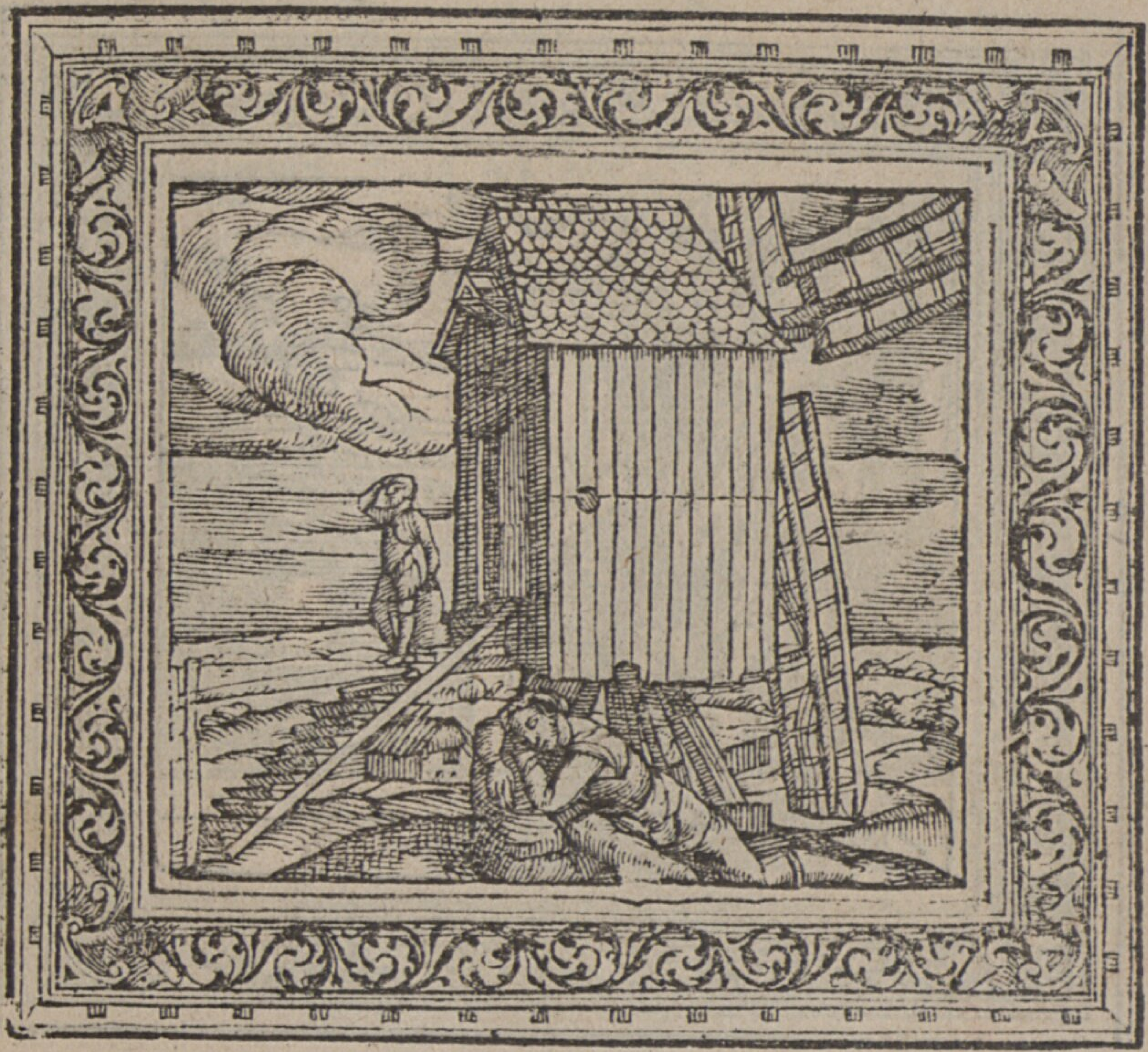

C O L L E *molendinum paruo ſtatuere parentes,*
Ventus vt exagitet, farra terantq́ue molæ.
Omnibus vt vitam auxiliis ars protegat, ornetq́ue,
Opprimat incautos ne diuturna fames.
Aſt ratio melior quàm ſuppetit vnda perennis,
Flabraq́ue dum deſunt ne rota ceſſet iners.
Ventiſona ignauis ſimiles, quibus otia cordi,
Dum ſortem ſperant, ingenioq́ue vacant.

Mixtus

Mixtus ſtatus ὀυκ ἄνευ ἄρχοντος πρώτȣ.

FLORILEGÆ *quod apes faciunt æſtate vagantes,*
Illarum mixtas more ſequamur opes.
Hæ Regesq́ue Ducesq́ue colunt, his ſemina mentis
Aeternæ, & parent legibus, arma cient.
Obſeruant proceres, & queis meliora videntur,
Vnanimes cunctis ritè præeſſe volunt.
Nil ſine conſilio Princeps, reliquiuś ue ſenatus
Suſcipit, ingeſtum ſicq́ue tuentur opus.
Exercent Martem, ſunt his ſimulacra quictis,
Ignauos pellunt, præmia dantq́ue bonis.
Has tibi proponas: niſi ſit pietate Monarcha,

Qui

15 72

N S G S

Johannes : Cristophorg fuchs

Qui ſine re tantum nomen habere velit.
Ipſeque non minùs ac alÿ, ſua iuſſa capeßit,
In quibus eſt æquum, & publica damna cauet.
Talem ſi quiſquam ſperat, tu Maxime Cæſar
Es Fernande, tuus Maxmilianus erit.

Non

Non dolo, sed virtute.

BERGÆ (est oppidulum mari propinquum
In pinguem patet vnde iter zelandum)
Nuper simiola edidit notandum
Exemplum, simul & dolo iocosum.
Nam cùm castaneas foco sepultas
Vidisset, cinerem institit mouere,
Prunas sed metuens, statim catelli
Stertentis pede surripit coacto.
Res est digna fide recentiori.
Laus est alterius malo cauere,
Sed fraus est alij dolo nocere.

Fraudes

1546

M. Ch. M. M.

L V Chor

1 5 [illegible] 7 2

A. C. H. S.

Carol Alexand Schermuth

Fraudes nectere qui ſolent malignè,
Quærunt commoda ſic malis bonorum.
Delirant quoque Reguli, Ducesq́ue,
Sed pœnam luit innocens popellus,
Huius ſanguine diuidunt furores.

Stultitiam patiuntur opes.

MVLTI *quos opibus Deus beauit,*
Aut Fortuna, ſolent leues abuti
In res prodigialiter nocentes.
Vt queîs ingenium foret benignum,
Et doctas ſequier velint camœnas,
In faſtus abeant, opes morentur,
Nulli vt conſuluiſſe, nec iuuare
Dignentur premit vt bonos egeſtas.
Nollem diuitiæ mihi darentur
Iſtæ, queîs decus, & perenniores
Laudes impediuntur, ac mouentur.
Quare ſtultitiam pati venuſtus
Vates dixit opes, nec expetendas,
Fortunatus eris, ſed haud beatus.

Partium

S G W S' G'

budtež wůle boží stane se
Adam ssys Wratzslaw

D. B. V. M. D. B.

. Partl. Letinskj /.

Partium τῆς οἰκουμένης ſymbola.

Ad Hubertum Goltzium antiquarium.

EST *regio quæuis climate certo*
Aëre diſtincta, & commoditate.
Quælibet haud quiduis terra feretque.
Africa monſtroſa eſt ſemper habendo
Antea quod nemo viderat vſquam.
Fert Aſia immanes frigidiore
Nempe ſolo apros, & nimbigera vrſos:
Sed reliquas vincit viribus omnes
Belua, quam Europæ temperat aër.
Taurus vt eſt fortis, bufalus vnà.
Ergo ſit Europæ taurus alumnus,
Africæ at inſigne ſitque Chimæra.
Sint Aſiæ immites vrſus, aperque.

Quibus Respublica conseruetur.

NON *satis est Regum titulos, insigne, coronam,*
Atque magistratus gerere, vt Respublica firma
Stet, maneant leges, pulchris ac rebus abundet,
Artibus efficitur, quæ & non vulgaria dicas.
Nempe suos redamet ciues, patris induat artus,
Præsentemque statum foueat, nec mutet iniquè.
Legibus, vt reliqui, propriis & pareat author.
Protegat insontes, vitiosos pellat abusus,
Hostibus occurrat, valeat subiecta tueri,
Vnde sit, accipiat: quid enim imperium sine neruis?

Præcipuè

Præcipuè ſtudeat cultum retinere Deorum,
Inde ſuis promptè, atque aliis tribuiſſe benignè
Quod decet, atque æquum iuris præferre rigori.
Qui moderantur onus, prudentes, quàm ſapientes
Sint magis, exemplis dignos teſtentur honores.
Laus virtutis enim non ſcire, ſed actibus, vſu
Et præſtare: decus ſequitur, ſic pax'ue perennis
Rectorem, ac ciues longum ſeruantur in æuum.

In morte vita.

Ad Paulum Manutium &c.

QVI vigiles studiis noctes egere, diesque
Parcere non oculis, nec voluere sibi:
Hos celebres lato nomen disseminat orbe,
Ac simul in cælum fata suprema vehunt.
Mortua non mors est, quæ etiam post funera viuit,
Hoc decus à Musis, præmia tanta ferunt.
Id cute nudatum caput, & tuba, vitra libelli,
Hora refert, laurus, nuntia fama, globus.
Ista ferè Brugis, Viues Lodouice, sepulchro
Addita sunt vestro symbola marmoreo.

Præcocia

116a

D: 1 .... 5 .... 6 .... 6:

A. V. D.

Burckhardt Vom Berlich-
ingen zue Goltershing.

Wils. Gott. Aller Wender

MORS. ET. VITA.

Haldt dich Rain,
Bis gern allain,
Vnnd mach dich nicht
Zu gmain.

Hör gern Gottes Wortt
Vnnd deiner Eltern gebott,
Weil du bist frisch vnnd jung
Das ist dir hie vnnd dortt ge-
sundt

Ergo Discite Iustitiam, moniti & non temnere Divos.

116b

Adhortatio Caroli Magni Imperatoris ad Studiosos parisienses.

Agite pueri, pergite ut cœpistis, amplissima industriæ præmia consequi, qui meam autoritatem sequuti estis: Vestra sunt sacerdotia, ex uobis Episcopos deligam, ex uobis Pontifices constituam. Vobis hic honor tributus sit, ut hic ad meam dextram collocati, atque constituti sitis. E contra uero ad Nobiles, literarum osores & rudes,: Vos uero belli & delicatuli, delibatis et compositis Capillis adolescentes, qui parentum uestrorum facultatibus nitimini & nobilitati confiditis, sine uirtutum & artium studio, & cæsaris uestri authoritatem, Imperatorisque Maiestatem contemnitis. Exemplum in uobis constituam meæ seueritatis, & uestræ ignauiæ. Hi inopes atque pauperes Scholares, uobis in honoribus anteponentur, uobis etiam in præmijs preferentur. Deum testor, nullum uobis reditum ad honores & præmia patere posse, antequam in uirtutis & diligentiæ, ac uerecundiæ fines, & uiam redeatis: y. l. f.

Non satis est ueterum Clypeos iactare parentum,
Nobilis hic uere est quem sua facta probant.

Anno ut retro, die uero 29. Maij:

Præcocia non diuturna.

PRÆCOQVA *si carpas, & quæ matura colore*
Non benè sunt, hora spes alit exigua.
Nempe cadunt fluida, atque sua putredine lucem
Momento simul hæc, interitumque vident.
Bechion id medicos docuit, quod flore superbo
Ante diem emisso caule statimque perit:
Vt multis dubium anceps commouerit herba,
Hæc duo num soleat pignora ferre sibi.
Floribus haud tuta est properãs quoque amigdalus ipsa,
Gloria nam præceps vix triduana viget.
Humida naturæ subito vis carpitur igni,
Et viduus sese conficit ipse calor.

Partes hominis.

P R Æ C I P V A S *nostri partes tribuere vetusti*
Diis, quorum ambigua vertitur ordo via.
Linguam Mercurio, cuius facundia pacem
Nunciat, & Diuûm bella minatur ope.
Splenem Saturno, tetra non bile senescit,
Tristibus & vitam sustinet ille modis.
Iupiter ast hepar proprium deposcit, amoris
Namque putabatur fons, & origo noui.
Sanguinis est cupidus Mauors in prœlia ducens,
Cor, cerebrum Phœbi, quippe calore vigent.
Sed stomachus Lunæ, quia debilis, humidiorque
Renes & generis membra cupido fouet.

Ambi-

·V·S·B·

·J·S· Carolus Khängl in Fürth et Siespach ·6·6·

Tota licet veteres exornent undiq; Ceræ
Atria, Nobilitas sola est, atq; unica virtus.

IN AULAM INGRATAM.

Non quem uincla tenent, non quem grauis urget egestas.
Non quem dira febris uexat, nec acuta podagra.
Non patrijs insons quisquis procul exulat aruis.
Sed demum uere est infoelicissimus ille.
Quisquis in ingrati uersatur principis aula.

Ambitio.

QVOS leuis ambitio inflauit, populíque fauorem
  Muneribus captant, gloria vana subest.
Hosque vtri pleno aßimiles, ventoque tumenti,
  Nam arbitrium vulgi semper inane sonat.
Qui tribui veram sibi laudem quærit, ineptos
  Contemnat plausus, iudicioque regat.
Virtus æternùm celebrat, pietasque tuetur:
  Laus & laudatis est placuisse viris.

Musarum, ex antiquis numis Q. Pomponij, veræ effigies, & etymologica vis ex Virgilio.

Ad Hannibalem Cruceium.

CLIO *gesta canens transactis tempora reddit.*
Melpomene tragico proclamat mœsta boatu.
Comica lasciuo gaudet sermone Thalia.
Dulciloquos calamos Euterpe flatibus vrget.
Terpsichore affectus citharis mouet, imperat, auget.
Plectra gerens Erato saltat pede, carmine, vultu.

Carmina

Christophorus Schütpach
M. 15
67
N. R. S.

Carmina Calliope libris heroica mandat.
Vraniæ cæli motus ſcrutatur, & aſtra,
Signat cuncta manu, loquitur Polyhimnia geſtu.
Mentis Apollineæ vis hæc mouet vndique Muſas,
In medio reſidens complectitur omnia Phœbus.

Casus interdum natura supplet.

DICITE mortales si quid mirabile dictu
Vidistis, vel visuros vos creditis vnquàm.
Multa ferunt casus, naturæ impletur & ordo;
Quo sit cunque modo. Porcam venatibus vrgens
Quidam consequitur, transfigit cuspide acuta.
Vulnere de medio labuntur pignora, onustam
Interimens matrem fœtus deliberat aluo.
Atque ita quod nixu vix effecisset anhelo,
Porca suam sobolem dat casu mortua viuam.
Sic genitus fertur materno funere Bacchus,

Sit

Gnadt dir Gott

Omnia si perdas famam servare memento.
Qua semel amissa, postea nullus eris.

Sit licet ille bimater, at hi gemina quoque fœtus
Eduntur matre, & grauida, & qui perforat hasta.
Sic pariter lucem mittit sus, datque soluta.
Vbera sic dolitura Atalantæ præbuit vrsa:
Lethiferum & casu mox commoda portat vtrique.

In

In ſponſalia Ioannis Ambij Angli, & Albæ Rol-
lcæ D. Arnoldi Medici Gandauenſis filiæ.

ANGLICA *progenies, & nobile pignus auorum,*
Ergò fidem dextræ virgo pudica dedit?
Flectere tu noſti ingenuam virtute puellam,
Vinciat æternùm vt pronuba Iuno pares?
Gratulor, ac cœptis precor omnia læta ſecundis.
Creſcat amor ſocius, vos geminetque Deo.
Fœdere connubij ſtabiles ſimul æthere ſeruet
Autor, & optatum concelebretur opus.

Chriſte,

1. 5. . 6. 1

F . . . . . G

Jorg von Rotach

Chriſte, precor iam nunc ſine amico vota valere,
Lætitiæque notent nubila nulla diem.
Copula vera Deûm flamma confirmet eadem,
Natorum ac ſerie gaudia veſtra beet.
Cernis vt hac tæda ſint proſpera cuncta iugali,
Ortus & occaſus pr.euia ſigna vehant?
Quid vaga ſic iuuenes torquent tua munera Cypri?
Legitimo præſtat nónne nepote frui?
Adſit hymen, hymenæe veni, ſymphonia concors
Exhilaret cœtum, plectraque pulſa lyræ.
Sis genero fœlix Arnolde, tuumque vocato
Phœbum, vt eat natæ mitis alumna ſoror.
Pura fides, amor & caſtus, prudentia iungit
Concordes, retinet cura, tuetur honos.
Hybernum violas ſi tempus, & arida nobis
Iam flores tellus ferret, amata darem:
Nec roſa, nec myrthus deeſſent, non laurus odora:
Nunc tibi quod poſſum mittere munus, habe.

Μισάνθρωπος Τίμων.

ODERAT hic cunctos, nec se, nec amabat amicos,
 Μισῶν ἀνθρώπους nomina digna gerens.
Hoc vitium, & morbus de bili nascitur atra,
 Anxiat hæc, curas suppeditatque graues.
Quapropter cecidisse piro, fregisseque crura
 Fertur, & auxilium non petiisse malo.
Suauibus à sociis, & consuetudine dulci
 Qui se subducunt, vulnera sæua ferunt.
Conditio hæc misera est, tristes suspiria ducunt,
 Cumque nihil causæ est, occubuisse velint.

At

At tu dum poteris, noto ſociere ſodali,
Subleuet vt preſſum, corque dolore vacet.
Quos nulla attingunt prorſus commercia, grato
Atque ſodalitio, ſubſidiiſque carent:
Aut Dij ſunt proprij, aut falſus peruertit inanes
Senſus, vt hos ſtolidos, vanaque corda putes.
Tu verò tandem nobis dialectica ſponte
Donata, in lucem mittito, ſi memor es.

Voluptas

Voluptas ærumnosa.

QVI nimis exercet venatus, ac ſine fine
Haurit opes patrias, prodigit inque canes:
Tantus amor vani, tantus furor vſque recurſat,
Induat vt celeris cornua bina feræ.
Accidit Actæon tibi, qui cornutus ab ortu,
A canibus proprus dilaceratus eras.
Quàm multos hodie, quos paſcit odora canum vis,
Venandi ſtudium conficit, atque vorat.
Seria ne ludis poſtponas, commoda damnis,
Quod supereſt rerum ſic vt egenus habe.
Sæpe etiam propria qui interdum vxore relicta
Deperit externas corniger iſta luit.

Conſue-

Consuetudo praua.

REBVS in humanis præpostera opinio vulgi,
Ac sequitur morem, quem semel obtinuit.
Scindit enim panem ferro, quid mollius illo?
Dentibus at duras frangit ab ore nuces.
Ista quidem, fateor, sunt consuetudine facta,
Si tamen excutias, quid nisi stultitia est?
Noxia paulatim repunt, nec protinus omne
Funditur in læso corpore virus atrox.

Insignia Mercurij quid?

Ad Adrianum Turnebum.

HÆC *insignia nuncij Deorum*
Sunt, quem Maia tulit, citum & volucrem.
Est caduceus anguiger, crumena,
Cancer & lyra, vespa, gallus, alæ,
Hircus & canis, hæc notent quid audi:
Promptus ingenio satis, memorque est.
Prudentem eloquio, vagum, sagacem
Et furem, vigilem, ille fraudulentum
Dat rebus temerarium, ac seueris.

Hircus

Ludouicus a Machsellrain
Baro in Waldeck &
amicitiæ ergo scripsit

Ingolstadij Anno 65

Hircus vim eloquij monet ſtupendam,
Serpentes, lyra, pacis atque alumnum.
Ne damnis cumulet canis loquelam:
Reddat, eſt trutina, vt ſuum cuique:
Eſt ferrum, inſidias necemq́ue vitet:
Caußis eloquio locus, foroq́ue:
Punitur gladio ſcelus, nefasq́ue.
Concors vt lyra, veritatis eius
Verba vt conſona ſint, loquantur apta.
Hæc Atlantiadis feruntur ortu
Natis munera parte non petenda.
His mercator habens opus fruatur.
Credo Mercurium præeſſe multis:
Namq́ue hæc ſymbola habent ſuos ſequaces,
Et poſſunt ſtudiis ſimul dicari,
Quod Turnebe facis, tuos monesq́ue.

Vita irrequieta.

INDIA *fert apodes, quas tantùm ſuſtinet aër,*
Nuſquam conſidunt, perpetuò error agit.
Parturiunt intra ventrem, ſi credere fas eſt,
Ingens diuini muneris iſtud opus.
Hîc certent miras vates euoluere cauſas,
Ne ſileant, σοφίαν qui profitentur, habent.
Qui requiete caret, curis nec edacibus vnquam
Proficit, hunc auibus dic ſimilem eſſe nouis.

B

Ioannes à Schellenberg anno salutis

Zu Staufen Hüffing vnnd Rand-

eg. I.D. W.D. W.

15 65

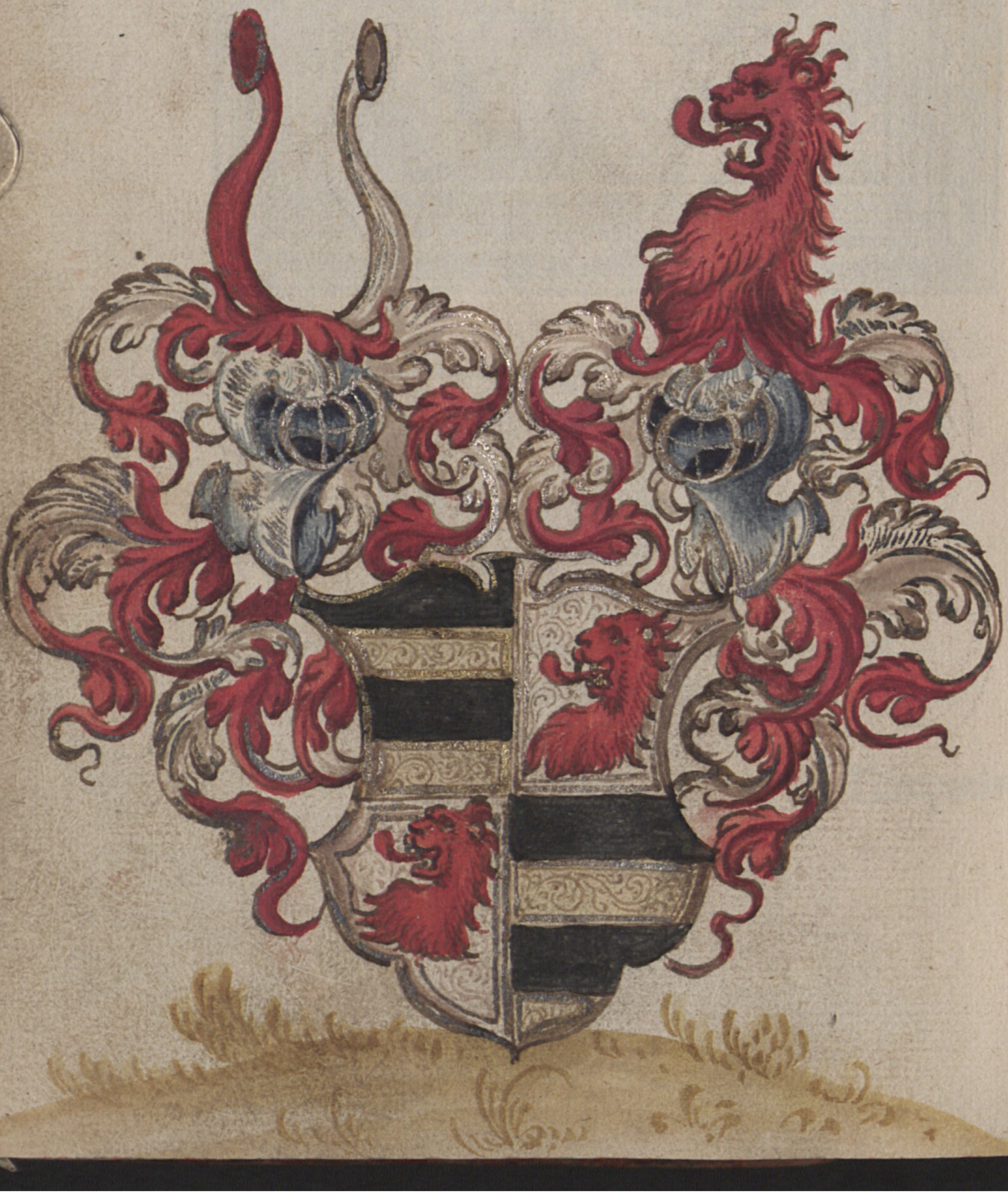

Temporis iactura. *Ad pilulam.*

PARVVLA *cur ſallis iuuenes tua ſigna ſecutos?*
An reficis vires, munera num'ue refers?
Retia dum volucrem faciunt, an viribus vſa
Tu propriis extra limina ſalua fugis?
Mox inuenta places, iterumq́ue redempta moueris,
Ac ſolita toties isq́ue redisq́ue via.
Aegris haud verita es certam ſpondere ſalutem;
Qua ſanos priuas, inq́ue furore noces.
Exhauris numos, aliena laude triumphas,
Conueniunt nugæ, fictaq́ue verba tibi.
Non hæc lex olim pilulæ, nec abuſibus iſtis
Caupo tuam implebant atria trita manum.
Aut igitur ſumptus minuas, & tempora multis
Reſtitue, aut nunquam ſufferat aura leuem.

Dij cœpta ſecundant.

IN terram pila quæ iacitur conuiſa reſultat,
Et leuat in medium ſe aëra, prona redit.
Excipit hanc denſis quæ apparet nubibus apta,
In cælum & rapiunt conſcia vota manus.
In Superis quiſquis ſolitus ſpem ponere curæ
Audeat, en cœptis protinus aſtra fauent.

Simul

1 5 . 6 6.

Gott Vermags Beysassers

Commoda quibus utimur lucem quā fruimur spatium quem ducimus a Deo nobis dari, et impartiri videmus. Pro Rosc:

Nobili virtute ac doctrina praestanti Iuveni Io: Alberto de Closn in Gern. Joannes Henricus Nothafft à Wernberg in Aholming tunc temporis Straubingae à Consiliis in sui memoriam sua insignia pingi curavit

15 AB. 67
Dieu donne la grace
L. Born : V: Seyboltstorff

Simul & semel.

QVÆRITVR, & tantum iactatur lite perenni,
Vtrum prius fuerit, grauis
Incus, an duro qui verbere malleus illum
Fatigat. Hanc discordiam,
Nobis, quod caussas ignorat, prodit ineptum
Vulgus, nec audit candidos.
Quippe Deus menti nostræ simul indidit vsus,
Poscebat illa cùm duo.
Omnia momento potuit perfecta creare,
Dedit & simul minutula.
Non spacium, aut tempus tum partibus intercessit,
Cor, hepar item copulat.
Ne nimis hæc igitur curarum separet ardor,
Non superet hæc opinio.

Tempeſtiua proſunt.

Errico Memmio.

EXVVIVM *Thirus deponit quolibet anno,*
Induitur pellem mox iterumq́ue nouam.
Hunc ſi perſequeris, qua ſe ſolet exuere hora,
Pellis, non manibus præda petita venit.
Atque ita fruſtratus longas remeabis ad ædes,
Beſtia theriacis nulla venena dabit.
Vtile qui ſequitur, diſcernat tempora, cauſas,
Anni mille negant, hora quod vna tulit.
Quidque ſuum poſcit tempus, ſunt munera Veris,
Autumni, atque hyemis, fit vicibusq́ue calor.
Colchica Ver, Aeſtas ſegetes, Autumne racemos
Das, vrensq́ue typhas Bruma regignit aquis.

Interdum

1 . 5 . . 6 . 6 .

Zeid Bringt Rosen.

Hans Christoff von Laÿming zu Tegernbach vnd Tham

15 77.

Gott bewar dem
glückh beruelichen.

Maximilian v: Freiberg

Interdum requieſcendum.

Ad Petrum Ligorium.

EST *cunctis requies tribuenda, nec omnibus labores*
Horis ſunt repetendi, animus ſimul ocio leuandus.
Sic pingues oleæ ſua pignora non ferunt quotannis,
Alternis ſed, & arua noualia per vices quieſcunt.
Nil durare poteſt ſine commoditatibus remiſsis.
Arcum ſi nimium, ſubitoque velis, diuque tenſum,
Frangetur, feret haud alias volucres, dein ſagittas.
Laxes nec nimium tamen, ocia plurimum nocere
Quippe ſolent, faciuntque habiles minus vſibus ſeueris.
Ergo eſt optima tẽperies, mediumque vtrinque ductum.

Nullum malum ſolum : vel,
Vno bono ſublato, mille exiſtunt.

HERCVLEIS *quanquã manibus fortiſsima quæque*
Monſtra, truces, domitæ atque occubuêre feræ:
Nil tamen inuictum toties vexauit vt hydra,
Cuius ab abſciſſo vertice creuit opus.
Quoq́ue magis peſtem iugulat, capita vndique collo
Aucta renaſcuntur, cædeq́ue monſtra valent.
Haud ſecus indignè quos iactant fata, malorum
Augeſcit numerus, vim cumulatq́ue dies.
Vno ſi expediant miſeri ſe, mille recurrunt

Damna,

1 5 6 6 6

Seruatius Bartl Monacensis

Spero dum spiro mea spes
est Vnica Christus.

Damna, labore nouo priſtinus eſtq́ue minor.
De illis hoc quoque dic, quos inuida ſuſtulit ætas:
Vno omnes cupiunt pro Cicerone loqui.
Vel quos exercent lites, ac iudicis ira:
Vna vbi finita eſt cauſſa, decem redeunt.

Neglecta

Neglecta virescunt.

Ad Hadrian. Iunium, medicum clarissimum.

VT *scandit muros hedera, & latè petit altum,*
Sit neglecta licet, nulla manusque colat:
Sic multos videas odium quos presßit iniquè,
Virtutem in primo constituisse gradu.
Tandem sponte virent, alit & prudentia dignos,
Vt serpens hederam non sinit, inque habitat.
Ingenij semper florebis laude per orbem,
Sis licet Harlemi, tuque latêre velis.
Largius effundet subitò se gratia Regum:

O'vu

B. Wilhelmus Prommer. Mona: Anno. 15.66

N.A.S.

Fac modo permaneas lasso Græcine fidelis,
Duret et in longas inspecta iste moras.

Ο'υκ ἐιρῶνα volet plena fouere manus.
Inuida quid cogis pia pectora ferre voluntas?
Num reficis pulſa tu probitate ſitim?
Nónne magis crucias te ipſam dum rebus opimis
Macrior alterius fis, necat eſuries?
Obſcurum hæc eadem momum, clathrisq́ue remotum,
Te ſequiturq́ue ſimul zoile pœna grauis.

Grammat.

Grammat. Dial. Rhetor. Hiſtoriæ differentia.

Ad Carolum Sigonium.

SVNT *tres præſtantes diuerſa veſte Puellæ,*
Nituntur hæ puellula vt crepidine.
Simplex hiſtoria eſt, lux, cuſtos temporis, atque
Veri parens, quæ gloriam tribuit bonis.
Gratia non ducit, propriis affectibus obſtat:
Nil iudicans, alios reliquit iudices.
Ordine ſimpliciter geritur quod narrat ab ouo,
Hanc ponè Rhetorica eſt ſequens loquacior.

Quæ

M. D. L. XVI.

Grammatica de se loquitur.

Frustra Doctores sine me coluere sorores.

Hæc scripsi nobilitate ac genere praestanti Dno Joanni Alberto a Closen, Joannes Dietz Chembnatcensis .26. Augusti.

Ingolstadij

Quæ coram recitat fœcundas iudice lites,
Veſtita longo ſyrmate atque obambulat.
Et ſtudet efficto lucrari ſchemate cauſſas,
Dum ſe venuſtis venditat coloribus.
Quòd manibus tantum planis, longa & petit haſta:
Premendo nil vrgens ſuauiter liget.
Aſpera, non habitu ſequitur Dialectica culto,
Sagaciter verum eruens puteo abditum.
Cominus adgreditur, victum & complexibus arctat,
Nunquam remittere iure de ſuo volens.
Nam pungit, laqueo & captat, ratione regitq́ue,
Trux vinculo illigat potenter anxio.
Aßimilata fuit variæ quoque lumine Phœbi,
His ſed parum iuuabere abſque grammatis.
Illa etenim ſolidi ſunt fundamenta laboris,
Grammaticæ iners ſtatuet nihil perenniter.
Hiſtoria vt canis alatus, Rhetorq́ue Chimæra,
Sphynx Logice, tenet has Virgo, columna teres.

Pulchritudo vincit.

Ex Anacreonte.

NATVRA *cornua addidit*
Tauro, vngulas equis'ue,
Cursu lepus perennis,
Dentes patent Leonis,
Pisces natare iußit,
Valent aues volatu.
Nil fœminæ restabat.
Conceßit at loco horum
Formam, placere poßit
Qua, vincere & seueros
Ignes, acuta tela.
Tantum potest venustas.

Tardè

quatt 3. 5. Dis 67. Gott

G. M. H.

Hans Balthasar von Seyboltstorff

✝

Tardè venere bubulci.

TARDVS *Strephiades fuerit miser ad dolos notãdos,*
Queis poßit elusisse creditores.
His nam debuerat iuuenis magis artibus vacare,
Densis nec ista nubibus scrutari.
Res si digna foret studiis, labor omnibus locatur
Aetatibus rectè, nec improbarem.
Sed fraudesque dolosque senem meditari ineptius nil.
Ridetur, & fit fabula impotenter.
Dulces ergo sciat fatuus benè moribus dicare
Dum tempus, ætas apta fertque, natos.

Imprudens facinus.

INSIDIIS *captat mures, ſequiturq́ue nocentes*
Triticeo felis pellat vt à cumulo.
Fecit at interdum furem maleſuada Cupido,
Murmure ſed furtum prodidit ipſe ſuum.
Non minus ingenio vicium, quàm recta teguntur:
In cruce ſupplicium non benè cautus habet.
Illicitæ & quamuis lateant nos ſæpè rapinæ,
Serior at duplici pœna dolenda venit.

Tole-

·1 ·5·15· 7 ·3·

Gott wende mein Elende

Adam Wolff von Holdrit.

1 5 XX 66.

Perfer & obdura

Virtute & maiorum nobilitate clarissimo Adolescenti, Ioan: Alberto à Closen, in Gern & Hirschhorn etc. M. Michaël Straussius εἰς τὸ μνημόσυνον & sui commendationem haec in scrait, Insigniaque adpingi curavit.

Tolerantia.

FORTIS *in aduersis animo non frangitur alto:*
Sed contra semper promptius ire parat.
Crescit, & obdurat, iuuat indulgere labori,
Pascitur hic læsis, vincula nulla timet.
Aureus vt foliis & lento vimine ramus
Auulsus simili pignore, fronde redit.
Non minor & mens fit varijs exercita curis,
Quóue magis demis copia maior erit.
Augescunt, non franguntur diuina labore:
Res hominum absumit, perficit illa labor.

Persei fabula.

P E R S E V S *Gorgonis abſcidiſſe fertur*
Palladis clypeo caput tremendum,
Equo & præcipiti procul tuliſſe.
Qui ſe delitiis libidinoſis
Dicarunt, gelidi rigent ſopore,
Membra & humidiora pituita
Facta pòſt ſtudiis parùm Mineruæ
Sunt apti, ac remorantur aptiores.
Hæc tu ſubſidio fauentis almæ
Vinces Palladis anxio, & labore

Doctri-

1 . 5 * 6 7.
W. D. W.

D. 5. X 6 7.

Rerum irrecuperabilium summa foe-
licitas obliuio.

Nobilitate generis, eruditio-
ne, virtutibusq[ue] exornato Dno Ioanni
Alberto à Closen & Gern, M. Vrba-
nus Velsberg Eslingen, memoriae
ergò suis insignijs adscripsit 10 apri-
lis Anno ut s[upr]a Ingolstadij. S.

Doctrinamq́ue plagas feret per omnes,
Et ſparget decus eruditionis
Latè alatus equus, vehet perenne
Fama nomen & orbe, poſterisq́ue.
Stratam Mœonides quoque à Minerua
Prodidit Venerem, ac humi volutam.
Hæc ſunt perſica quæ tulit Mycenis
Pignus perpetuum ſui relinquens.
Vel ſic : res benè fortiterq́ue geſtæ
Scriptores pariunt bonos, aluntq́ue.

Physica & Ethica, *Ioan. Æicholz medico.*

NATVRA *exercet tectis indagine rebus*
Mentem, ne cuiuis cognita mox pateat.
Nempe parens sese vestiuit nubibus atris,
Sollicita vt fœtus cuncta requirat ope.
Id studium præstat, vigil & solertia tandem:
Sit quadruplex mundi quódue reuelat opus.
Huius alumna sed est praxis, mandata capessens
Notitiæ, ac licitis vsibus apta nitet.
Socratis hæc placuit studio, quid enim sine rectis
Profuit exemplis Philosophia vetus?
Hæc sterilem nutrit Platanum, dat mitia poma
Altera, queis oculos aridum & os reficis.
Viuimus in dubiis, breuis est & vita, sodalis,
Occupet hanc prudens vtilitate morum.

In

Br:

1 5 7 3 2 . den 24 febr:

. B . L . H .

In perpetuæ & Nunquam Interituræ amicitiæ Scribebat hæc Jo: Chr: A. Pellarin. N. DD. A. Joan. Closn:

1 5 M 69

Gott mein hoffnung

Hanns thoman von preÿsing &c.

In ſpe fortitudo.

CORNVA *qui tendit, volucres iraque ſagittas*
Mittere in aduerſum nititur exitium:
Altera pars ægrè cedit, durißima chorda eſt,
Laxa nec infractum ſternere tela queunt.
Aßiſtens quidam è ſociis animum addidit auſis,
Et monet arcum vti totum in ſua vota trahat.
Perfer & obdura, reliqua dum parte ſequatur,
Ille ait, hoc facimus, munera digna feret.
Commoda qui cupiunt cunctorum, audentque nefandum
Corripere, inuexit quod mala turba, ſcelus,
Auxilio adiuti diuino cœpta remittunt
Haud leuiter, quamuis præpediatur opus.
Et mora nil animos frangit, ſed firmat in omnes
Euentus: tales quid meruere Duces?

Iudicium Paridis.

PRIAMIDES *iuuenis, quo non præstantior alter,*
Qui tenuit magni Troica sceptra senis:
Pallados & Veneris formæ, Iunonis & olim
Arbiter electus, talia verba tulit.
Quamuis magna potes Iuno, coniunxq́ue, sororq́ue
Illius excelsi qui iuga summa tenet:
Non tamen his mouęor, curæ mihi non tua dona:
Haud referes formæ præmia digna tuæ.
Frustra tu certare paras quoque Pallas amata,
Ingenij quamuis gloria magna tui.

Namq́ue

5 M 71

W. B. W.

Ca Erlbrecht zu Schmaus

1 5 S 72.

V. S. L.

Ruprecht Lamschirchhaimer

zu Burrbach.

Namque Venus Cytheræa placet, calor ossibus ardet,
Munera iudicio nunc feret illa meo.
Hoc igitur capias malum, quæ suauia reddis
Pectora, quæque potes flectere cuncta Venus.
In grauibus mihi sola dabis solatia curis,
Te nihil in tanto firmius orbe colam.

Exegesis.

Est adeò Stygiis mens nostra immersa tenebris,
Vt non quæ bona sint, quæ mala despiciat.
Noxia quæque premunt homines caligine cæcos,
Iudicioque perit plurima turba suo.
At reputes quæso Paridis tu semper amores,
Cautius vt viuas, nec tua damna velis.

Dum viuo prosum.

EN *quercus carie, & fulmine perdita,*
Trunco conspicior semper inutili:
At non sedula quicquam
Imis negligo partibus.
Nam dum vita mihi, sensus & infimus
Nutrimenta sinit contrahere vndique,
Nunquam desero suetum
Alendi officium meum.
Prosum trunca, nouis frondibus, augeo
Vestros ruriculæ continuò ac focos.
Quòd possum, licet ægra,

Vobis

Vobis vertice largior.
Vellent si pariter nempè laboribus
Dum viuunt homines sollicitudine, &
Hæc mortalia, vires
Infimæ licet, exequi:
Longè esset melior rebus in arduis
Cunctorum ratio, prospero & æthere
Nostris afforet ausis
Cælo qui sedet alto.

Apta

Apta recipiunt.

Carolo Clusio.

ROBORA *quò puteis, fluuioq́ue diutius insunt,*
Ad lapidum magis hoc diriguere modum.
Paucis id natura dedit contraria lignis,
Cætera dumq́ue natant, humida facta putrent.
Multis malua grauis, quos vix testacea lædunt,
Mœsta cothurnici nilq́ue cicuta nocet.
In medico non est semper sanetur vt æger,
Formaq́ue naturam suscipientis habet.
Thersites nunquam in varium mutatur Vlyssem,
Margites nec adit fortis Achillis opus.
Psittacus est docilis, bos lentus, pegasus acer:
Quolibet è trunco fac mihi Mercurium.

Feli-

Gradt 5 E 7. Z. Gott

✠

A. Z. G.

Ludwig von breyttenbach zum Schönnenberg.

Felicitas indigna, vel ſuperflua.

SPONTE vomunt celſa dominis ſuper aſpera molles
Serica vermiculi, creſcere cuncta putes.
Non alitur foliis, nec fotu, ſed ſine cura
Tam leue quod cernis pendulus vrget opus.
Has cuperem meſſes, hæc gloria ruris adeſſet,
Mox ego ditarer, milia multa darem.
Hæc fortunatis nimium ſed contigit arbos,
Cùm grauat ignauos cura paterna bonis.
Vel ſors quos tabulis hæredes grata ſupremis
Scribit, auetque ſuo mortuus eſſe loco.
Mi ſatis eſt aliquid duro peperiſſe labore:
Prædia quæ veniunt ſorte, pericla vehunt.

Conſcia

Conſcia conditio.

E S T *homines inter proprium diſcrimen honoris,*
Hic herus imperitat, ſeruus at ille iacet.
Hanc natura tulit legem mortalibus æquam,
Ingenio magnos vt colat inferior.
Et metus, occulta & cohibet reuerentia ſeruos,
His offenſa dolet, nec temerant dominos.
Quosq́ue Scythæ reduces armis ſuperare nequibant,
Fuſtes, lora fugant, verberibusq́ue domant.
Sic volucres aquilam, quadrupes timet vſque leonem.
Maieſtas animis ingerit obſequium.

S

1569

Ich hoff zü Gott

Bürckhart Stinglhaimer

zü Dierntheining

Curis tábescimus omnes.

Ad Ioan. Hartungum, &c.

VESVIVS *ardentes dum moles spirat in auras,*
Faucibus accurrens Plinius obstupuit.
Dumq́ue nimis caussas scrutatur, fortè vorago,
Et circum exusti corripuere loci.
Debuerat mortis Siculi memor esse poëtæ,
Qui dedit Aetneis frigida membra focis.
Incidit heu quantus, propius spectacula rerum!
Dumq́ue fidem quærit, materiam ipse fouet.
Num hic quoque Cyclopes formabant, Iuppiter, arma,
Ignibus, aut incus verbere quassa sonat?
Error quisque suus, nimium quos cura lacessit,
Et nisi consumit sollicitudo bonos.

Publica

Publica priuatis potiora.

QVEM pietas ducit patriæ, & per sæcula nomen,
Cui populus curæ, bella salute regit:
Hunc nihil absterret, ciues conseruat amatos,
Ac litem propria vult, dirimitque nece.
Quàm sese gessit Codrus, discrimen Athenis
Quàm graue seruili conditione leuat?
Curtius vt vocem diuûm, monitusque redemit,
Sic Dores contrà deuouet hic animam.
Egregiam laudem tulit alter, funere Codrus
Sed maiora dedit, quò magè certus erat.

Mathiæ Coruini Symbolum, *Symbolo Ioan. Regis auctum.*

VT lupa non proprios, alienos sed quoque fœtus
Vbere nutriuit, Roma, tibi vnde duces:
Sic rex Mathias Hunnorum maximus author
Dum superat cunctos, ingeniosa fouet.
Huius ad imperium concursus totius Orbis
Et fuit inuicto principe dignus honos.
Vndique cogebat veterum monimenta, superstes
Quo foret authorum fama, decensque labor.
Contudit indomitos vel solo nomine Thracas,

Et pauidos multo ſanguine fudit humi.
Pannoniæ infeſtæ quis non metuebat habenas?
Tum Venetum ſupplex factus & ipſe leo eſt.
Gryphe nec inferior ſacer & tunc coruus Apollo
Eſt habitus, preſſo gutture ſuauè canens,
O vtinam in regnum qui ſucceſſere, triumphos
Conciperent animo, claraq́ue facta ducis:
Sæua ſed internis ceſſet diſcordia rebus,
Et proceres concors ſenſus in arma vocet.
Quod niſi iam fiat te Maxmiliane tenente
Iura, ſalus nulla eſt pòſt reditura die.
Qui memor illius Geticum moliris in hoſtem
Arma, nec impenſis bibliotheca minor.
Quæ propter laudes repetet bene grata vetuſtas,
Nec minor inceptis gloria ſemper erit.

Alterius indigens perpetua ope.

Adamo Fumanno.

ALTERIVS *ſemper vigili qui cogitur vti*
Conſilio, & monitis, rebus nec proſpicit vltrò,
Hunc ſimilem pinnæ dixit laudanda vetuſtas.
Namque illa eſuriens conchas diſtendit hiantes,
Piſciculos pote ſit, prædam & cumulare natantem.
Verum ignara nihil ſentit, nec claudit habendo
Eſcas, ni moueat roſtro cancellus acuto,
Comprimat vt ſubito prædam communiter aptam.
Optimus eſt propriis qui rebus prouidet ipſe,
Nec temnendus erit, ſi audit quos poſcit amicos.
Exoſum cunctis fugias, qui ſpernit vtrumque.

Fidei canum exemplum.

SIT *quanta odori vis canis,*
Et quæ fides erga ſuos
Heros, monere quos vides
Poſſunt mei canes duo,
Bombo cui nomen dedi,
Matri & Madel ſimillimæ.
Hi me ſequuntur per mare,
Terras per, & cunctos locos.
Hos Gallia alumnos tulit,
Videre Romam neſcij,
Νεάν τε καὶ καλὴν πόλιν,

1 . 5 . B . 6 . 7 .
V . A . Q . E .
Hans: Von Haunsperg:
Zu Vachenlueg

Et Teutonæ terræ procul
Partem quæ habetur optima.
Belgas peragrarunt ſimul,
Ducentur & ſpero breui
Dulcem in vocantem & patriam.
Merentur hi famam canes.
Senſus ineſſe cur neges
His beſtiis ſequacibus?

Preciosum quod vtile.

Ad Achillem Maphæum.

M V L T A *solent homines precio dignarier alto,*
Rara, quod & longis aduehat vnda locis.
Vana superstitio , communi dignaque risu,
Hoc rarum cornu sed probat vtilitas.
Nam quibus est animus poclis miscere venena,
Omne malum præsens hæc medicina vetat.
Regum thesauros ornat, preciumque rependit:
Hi sumptus laudem non meruere leuem.

Tirna-

1 5 7 2

. Gott hab Lob

Wilhelm Mayer

Tirnauiæ patriæ meæ arma.

V R B S eſt Pannonicis fama inclyta, libera regnis,
Tirnauiam vulgus nomine, reque vocat.
Bela etenim Regum ditiſsimus vndique cinxit
Mœnibus, ac denſam turribus excoluit.
Hæc me produxit, lucemque videre ſerenam,
Vitalesque hauſtus dulcis alumna dedit.
Huic rota pro inſigni, cæleſtis vtrinque tuetur
Nuncius, & Chriſto præſide tuta manet.
Vtque nihil certum in noſtris ſine numine rebus,
Sic rota, ni firmes, voluitur inſtabilis.

Hactenus hæc contra sæuissima fata Getarum,
Fortiter hostiles se apposuitque manus.
Messibus, & diues Baccho, mercator abundat,
Armis iure potens, clara Deûmque metu.
Hanc saluam longos tueatur Christus in annos,
Thurcicus hic furor & diminuatur honos.

Heroës

Heroës diuini.

E S T *Ducibus præsto Diuûm præsentia, cuius*
Consilio, & nutu prosperiora gerunt.
Non ruit imprudens aduersos semper in hostes,
Sed cauet, occultis & manifesta notat.
Aeneas quoties vmbris subducitur, inque
Prœlia seruatur, dum sua fata sinunt?
Ardua res cautè geritur, tibi, Turne, fugacem
Id facit Aeneam, at Iuppiter hostis erat.

Studium & labor vincit.

Ioan. Baptistæ Pignæ Ferrar.

EST *vas quod capitur, rite iuuans auriculis suis.*
Ansam sed cupiunt solliciti prendere dextram
Fortes, atque alacres quos remouent nulla pericula.
Læuam sed pueri, desidiosi, ingenio ac pigri
Prensant, atque senes qui fugiunt sæpe molestias.
Res cunctæ duplici, vera fides, aggredimur modo.
Nam quos ardor agit, vel stimulus laudis, habent manus
Promptas, queisque velint adiiciunt seriò non leues.
Pertæsi studij, quosue labor durior opprimit,

Ansam

Anno 1574 dur.

Amor mulierum est passio stultorum

Rochius kistemmacher.

Burger undt appoteker zu

Braunschweig.

Ansam non superant, & fugiunt sollicitudines.
Victores igitur quos pepulit non labor, aut onus
Fortes vtilitas quippe manet, dedecus & pigros.
Alphonsus meritò præcipuis te ornat honoribus,
Secretisque suis præposuit Pigna negotiis.
Sed tu Pïeriam propterea ne abiicito lyram,
Quæ te tot cumulat muneribus, contulit hoc decus.

Voluptatis triumphus.

QVI currus trahitur ceu domitis equis,
Et quo grata voluptas sedet, & penes
Illam quas comites semper habet suas,
Naturam illius innuunt.
Est duplex etenim, suauis, & improba,
Monstrat læua manus commoda quæ vehat
Hæc, quæ dextra ferat cernis & obuiam.
Albo hæc, illa nigro est equo.
Læuam vina, venus, sæpe etiam dolor,
Et facti comes est quem quoque pœnitet.

Saltan-

Saltantem ſtimulo promouet, & puer
Cæcus curat equum nigrum.
Sed caſtæ ſocij ſunt bona publica,
Virtutes celebres, gloria, candidi
Lenti auriga, & equi concomitans honor.
Dotes appoſitas habent.
Tu quicunque ſapis, delige dexteram,
Ac læuam fugito, præmia ſunt enim
Aeterna illius, aſt huius ab omnibus
Deteſtanda bono, & pio.

Dulcia cum amaris.

E S T *vetus, & cunctis iactata parœmia vulgò,*
In damnis aliquid ſemper ineſſe boni.
Id quoque teſtatur ſeries æterna globorum,
Binos namq́ue malos qui moderetur adeſt.
Hanc quoque temperiem ſuauiſsima Muſica ſeruat,
Lenior vt voces condiat vna graues.
Ordo Planetarum quibus eſt, & cognita virtus,
Hæc norunt, præſens atque figura monet.

Planeta

Planetæ.

Annis triginta Saturnus conficit Orbem.
Iuppiter aſſequitur biſſenis, Marſque duobus.
Sol vno, tercentis quadraginta diebus
Mercurius, Cytheræa nouem cupit addier iſtis.
At vaga ſigniferum Luna omni menſe pererrat.

Tori

Tori reuerentia.

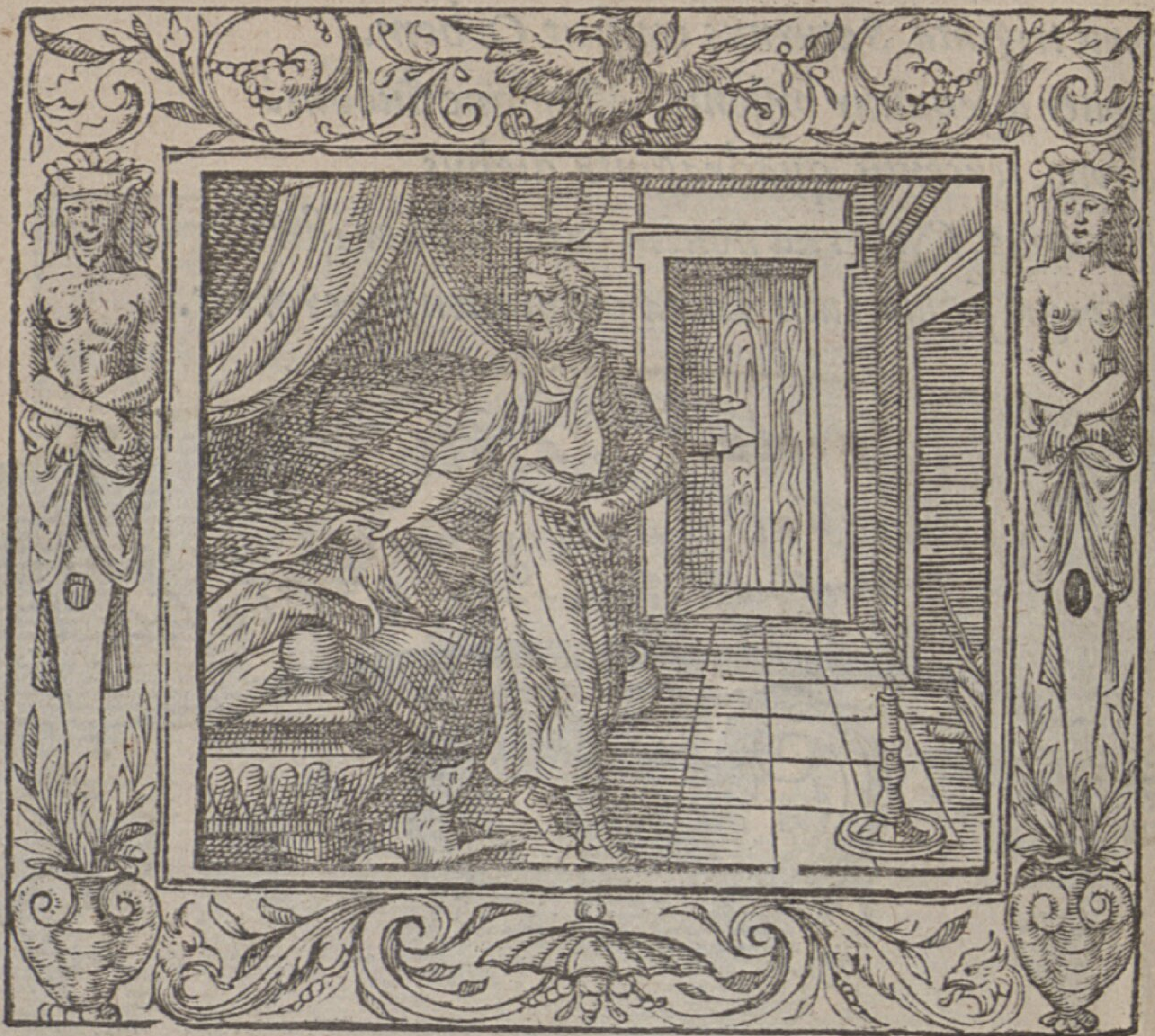

TANTA *fuit multis ſacri reuerentia lecti,*
Vt dicas nullo concubuiſſe toro.
Nam poſt ſomniferæ ſurgentes munia noctis,
Mane recens preſſos obuolüere locos,
Indicio ne eſſent veſtigia corporis, atque
Connubio reliquis maior adeſſet honos.
Candaules pereat forma deceptus amatæ
Coniugis, audet enim proſtituiſſe Gygi.
Quantò nos, gerimus qui Chriſti nomina, caſtos
Atque verecundos conuenit eſſe magis?

Frontis

Frontis nulla fides.

Achilli Statio Lusitano.

CVNCTIS *Deus creauit*
Quæcunque terra, & vndis,
Signum dedit, pateret
Natura singulorum vt.
Latratibus canis sic
Suæ indicem dat iræ.
Taurus monet furorem
Quòd cornuis petendo
Lædat, venena caudis
Serpens gerit, timendus

Et ſcorpius cauetur.
Eſt nuda frons, ſed index
Mortalibus negatus,
Vt noſſe quis bonus ſit
Nequeas, tibi à maloq́ue
Dum tempus eſt cauere.
Dextra tenet tabellam
Raſam, notis nec vllis
Inſignem, amicus vt ſit
Qualis tuus, colis quem
Tot ſedulus per annos.
Scribas mihi potes ſi,
Num candidè, dolo ne
Tecum egit, at recuſas.

Dege-

Degeneres.

NIL *habeo præter formam testudinis aptæ,*
Atque sinu tueor fila canora meo.
Nulla mihi vox est, non chordæ, nullus honosque,
Muta sed aßimulor, credita dona tego.
Saltem aliqua ornasset miseram me voce Magister,
Ne rupta in flammas turpiter abiicerer.
Degeneres qui sunt, modo auitaque stemmata iactant,
Vmbram maiorum nobilitate gerunt.
Nobilis ex virtute suos sectatur honores,
Et proprium factis quærit habere decus.
Annulus effigie insignis, vultuque paterno
Detrahitur digito non malè scipiadis.

Tyrannus.

REGIA *qui solus moderatur sceptra Tyrannus,*
Parendum est quidquid stulta libido iubet.
Ni facias cogit caussam, dextramque minacem
Opponens, misera sustulit atque nece.
Vt leo rugitu crudeles iniicit vngues,
Sanguineæ tibi sic sæue Monarcha manus.
Vtque vorax passim rapit obuia quæque silurus,
Mitior haud diris Regibus est animus.
Cuncta premit nutu, subigit, simul astra requirit,
Lætitiæ caussas corripit in gemitus.
Quod libet, vsque licet, sua pro ratione voluntas:
Iudice me tabes pallidus orcus habet.

Diuina

Diuina humanis non temere miſcenda.

SCRIBVNT *Deos, qui more hominum pios*
Lugere, cœnas lautaque prandia
Sequi, timere quod doletque:
Nulla fides tribuenda fictis,
Vani poëtæ talia prædicant.
Deum ſeueris iſti & honoribus
Priuant, Polis terrena miſcent,
Pœna ſed hos rapiet luenda:
Diuina præſtat viribus infimis
Adiungier, nam conueniunt magis.
Rectè Plato cæcum refutat
Ergo ſuum ſapiens Homerum.

Virtute duce.

Ad Barth. Maranth am.

NATVRÆ *cæcos qui norunt ſoluere nodos,*
Et cauſſas quærunt, cuncta notare ſolent.
Hi flammam dicunt accenſum lumine fumum,
Res etiam expertis ſæpe probata viris.
Natos in ſtabulo, obſcuris que parentibus ortos
Dic fumum, virtus quos facit Orbe cani.
Hos lux nobilitat, dignis & honoribus auget,
Sic clarent, tenebras qui pepulere domus.

15 69

Post Nubila Phœbus

Wilhelm von d[er] Laitter h[err]
Zu Bernn Vnd Vincentz

Canis queritur nimium nocere.

NON *ego furaces nec apros insector & vrsos,*
Applaudit nec hero blandula caussa suo:
Sub iuga sed mittor validus, traho & esseda collo,
Quæque leuant alios viribus vsque premor.
Per vicos ductum me alij latratibus vrgent,
Miratur casus libera turba meos.
Quàm fueram charus dominæ, si paruulus essem,
Non mensa, lecto nec caruisse velim.
Sic multis vires, & opes nocuere superbæ:
Contentum modico & profuit esse statu.

Nuſquam tuta fides.

Ad Petrum Sambukij parentem ſuum.

DVM *rigidos artus elephas, dum membra quiete*
Subleuat, aſſuetis nititur arboribus:
Quas vbi venator didicit, ſuccidit ab imo,
Paulatim vt recubans belua mole ruat.
Tam leuiter capitur duri qui in prœlia Martis
Arma, viros, turrim, tergore vectat opes.
Nuſquam tuta fides, nimium ne crede quieti,
Sæpius & tutis decipiere locis.
Hippomenes pomis Schœneïda vicit amatam,
Sic Peliam natis Colchis acerba necat.
Sic nos decipiunt dedimus quibus omnia noſtra:
Saltem conantur deficiente fide.

Alchi-

Alchimiæ vanitas.

PERPETVÒ *ſudat cur Carbonarius iſte?*
Diſſociare igni vt mixta elementa queat.
Cur quod nuſquam extat, fuit aut eſſentia quinta
Hanc pretio quærit, ſolicitatque focis?
Hoc ſtolidum mandat pectus, nec ſana voluntas,
Quid referet lucri? viuat vt inde ſtipe.
Quæ miſeros hominum cepit dementia ſenſus,
Incerta vt certis ſint redimenda bonis?
Spem pretio nunquam tibi pollicearis egenam,
Soluitur in fumum quidquid ineptus agit.

Expediens impedior Bombyx.

DONEC *obæratum expedio, ditesq́ue labore*
Pendulus efficio, me impedit iſtud opus.
Inuoluor Bombyx opere, infelixq́ue morando
Commorior, ſobolem ſemine linquo tamen.
Hæc ignara mali ſequitur quoque fata ſuorum,
Nullus & ob lucrum eſt qui monuiſſe velit.
Tantus amor penſi, tantum vos ſerica noſtra
Delectant, vitæ parcere nemo poteſt.
Res nimium dura eſt multos ſeruire per annos,
Nec retuliſſe lucrum, ſe implicitumq́ue mori.

Æqui-

Æquitas.

PRINCIPIS *officium ſcire eſt, iuriſque periti,*
Quid iubeant leges, conueniatque ſimul.
Lynceus eſt oculus iuris, ſed prominet alter
Turbidus, vt rigidum temperet arbitriis.
Non nimis attentum Reſpublica, nónue remiſſum
Exigit, in medio ius, veniæque placent.
Tum gladius rectè prudens dominabitur Orbi:
Cuius ab ancipiti vita cruore datur.

Diſcors

Discors concordia.

QVAMVIS ſit rerum diſpar natura, minusq́ue
Conueniant, ſubigit, iungit & arte modus.
Quæ mage diuerſa inter ſe virtute reſiſtunt
Antidotus quàm quæ theriacalis habet?
Hæc tamen ars miſcet, tandem & rediguntur in vnum,
Vnius vt nomen poſt medicina gerat.
Peſtiferam illa arcet tabem, infectosq́ue tuetur:
Excitat optato frigida membra tono.

Pro

Pro ignotis sumere laborem.

Georgio Tanner.

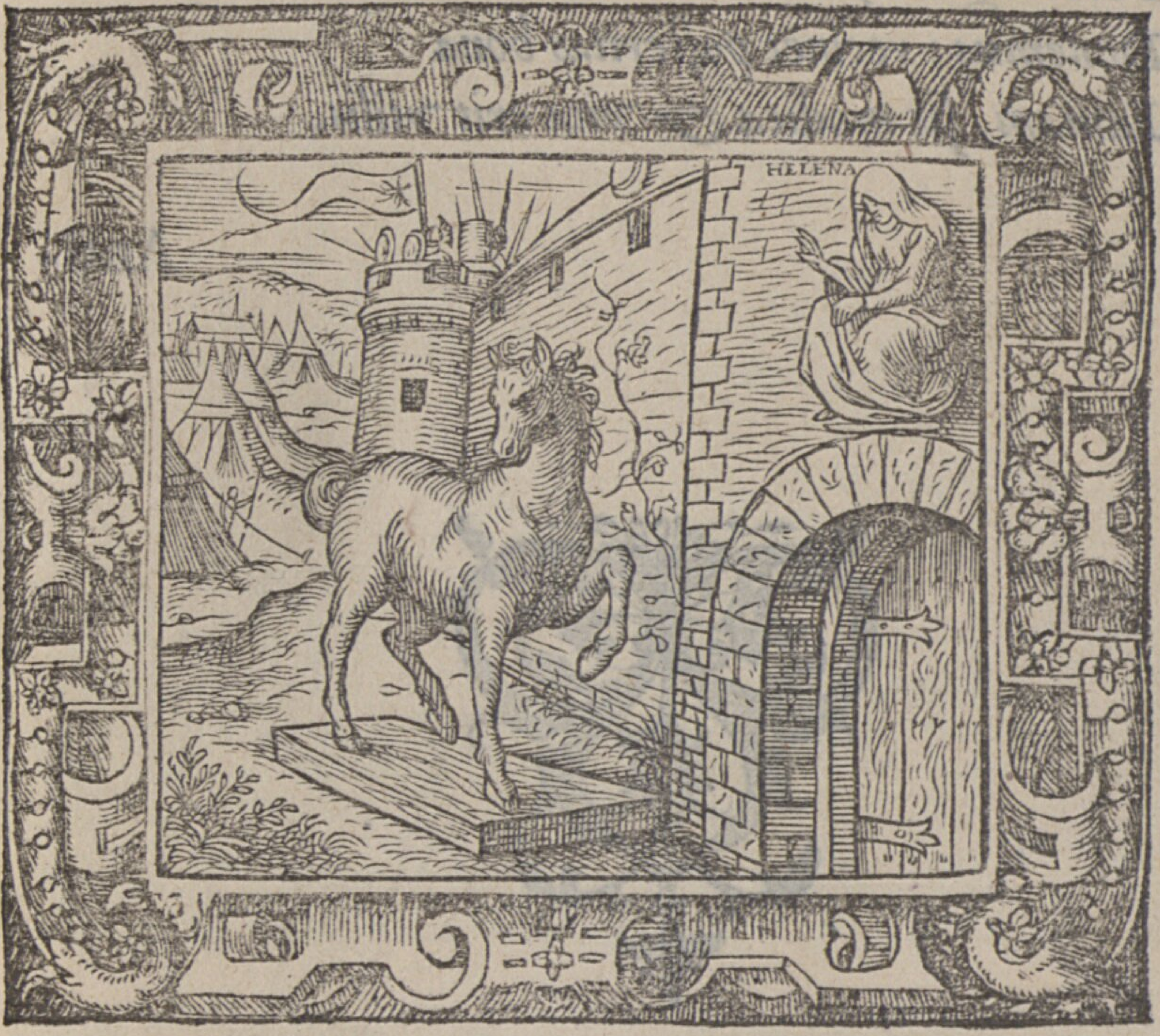

REBVS *pro minimis sæua pericula*
Stultum est suscipere, & consequier decus
Nullum pro dubiis nempe negotiis.
Graij cur Helenam præcipites velint
Conductam in patriam quam tulit Ilium?
Paucis visa fuit, libera nec foret
Vllis cognita qui lustra terunt duo.
Pro picta poterunt nec sibi conscia
Annos tot leuiter sumere sponsula.

At

At nos in grauibus quod supereſt breuis
Ocij, non ſtudio gloriolæ leuis
Ponamus, patriæ rebus & aſperis
Totos ingenio, ritè laboribus
Donemus : recinet poſteritas bona
Famam, ſic modica & vita erit vtilis.

Anti-

Antiquitatis ſtudium.
Ad G. Schirletum.

O MNIA *conſumit tempus, longamq́ue ſenectam*
Quid videt artifices quod peperere manus?
Imperio fatum eripuit monimenta, vetuſtas
Ne quid duraret, conficeretq́ue ſitus.
Nunc Deus in frugem veterum virtute probatam
Vt vocet en monſtrat marmora, Roma, tibi.
Effodiuntur opes irritamenta bonorum,
Nec poterit nummos vlla abolere dies.
Aerea teſtantur fuerint quibus aurea ſecla,
Multorumq́ue monent quæ tacuere libri.

Ceden-

Cedendum, ſed non adulandum.

Ad Nicolaum Iſtuanfi. &c.

FATALI, *& grauibus premitur quando leo morbis,*
Simia proiicitur, hæc medicina mali eſt.
Inuidia afflictos, ſcelerata & mente Tyrannos,
Cur non ſic ludas, ſimiolaque leues?
Hæc ſimulat cuncta, atque imitatur, ludere nouit,
Hoc morbo ægrotis conuenit iſta fames.
Sed tamen his vltra metam placuiſſe caueto
Peſtis adulator, morsque inimica ſiet.
Aulas dum ſequeris ne te peruertat abuſus,
Sit tenuisque licet, ſed bona ſimplicitas.

Sola

1. 5. IAAP. 71.

Mein. Getreuer. Hertz. Dein. Aigen.

H.P. V. Fraunberg. Zu fraunberg. vnd Hölnstain. Deß. hey: Rö: Reichs Erbritter. etc.

Sola culpa præstanda.

De Antiphonte poëta à Dionysio damnato.

NVLLIVS, *sceleris qui conscius esse putatur,*
Cur fugiat mortem? funere maior erit.
Namque bonus culpam si præstitit, omnia soluit,
Sunt reliqua exigui temporis, acta fluunt.
Labe igitur vacuus vates, quem sæua tyrannis
Supplicio addixit, corripuit socios:
Qui faciem vt sontes velabant: Quid pudet huius,
Cras ne quis videat forte timetis, ait?
Prætereunt hora crudelia iussa tyranni,
Morte breui longam cur vereare diem?
Tantus amor veri, tantum sibi conscia virtus
Fidit, & oblitum non sinit esse sui.
Socratis en quantum se mors diffudit in æuum,
Solamenque mali noxia nulla grauans.

Epitaphium Lotichij S.

QVIS *ſitus hac vrna? Vates, medicusque ſalubris*
Lotichius, nomen cuius in orbe viget.
Nemo hunc Stigelio celebri, cultoque Sabino
Poſthabuit, poterat quos ſuperare breui.
Qui fluuij ceſſant, quid olor, triſtes'ue puellæ?
Quid circum lauri, quid medioque ſenex?
Gallia, Pierides, Germania, Tybridis vndæ,
Hunc Phœbo & defles nate, ſiletque melos.
Arcus quid pluuius ſupereſt? Hoc fœdus amicum
Veſteque

Vesteque res hominum versicolore notat,
Sollicitos iuuenis bello, Musisque labores
Hîc peregrè, casus sustinuitque graues.
Post vbi sedatam patriam, mitesque sorores
Aonidum sensit, dat Medicina locum.
Quid tellus, mare, cælum, aër, quid lucidus ignis
Continet, hunc meritò quod latuisse putes?
Occidit heu properè: at vitam monumenta coæuam
Authori reddunt, posteritasque memor.
Hæc doctus lauro cineres tege, care viator:
Dicque vale, iunget nos rediuiua cohors.

In delectu copia.

Marco Laurino Brugensi.

ASSIDET *in viridi, tot picto & floribus horto*
Virgo puellares inter habenda deas.
Cumque nihil desit, dubitat textura corollam,
Delectus florum quippe moratur opus.
Huc illuc spectat, mens est ignara decenter
Quæ inserat, aut demat, misceat apta loco.
Quid sine iudicio prodest habuisse tot auri
Pondera, ni videas queis tribuisse licet?
Vera loquor, quot sunt inopes quos copia fecit,
Sumere dum metuunt, inque inhonora locant?

Auaritia huius sæculi.

Ad Anton. Muretum.

AEDIBVS *his valuæ geminæ, quarum altera cultas*
Immittit partes, donaque portat hero.
Altera sed vacuos ad sedem ducit inanem,
Clauditur illa inopi, muneribusque patet,
Has procerum clausas Musis nunc repperis ædes,
Et sensus Domini porta biualua gerit.
Desine mirari, cur sæcula nostra poëtas
Tam raros habeant, nil dat auara manus.
Si Mæcenates fuerint, Flacci, atque Marones
Existent, grandi bella tubaque canent.
Exulat ingratum carmen, facundia paßim
Temnitur, & cultis artibus aula caret.
Potores bibuli nunc prima sedilia, honores,
Et cyathos gnari vertere, cuncta tenent.

Fictus amicus.

CVR *mihi blandiris vulpina veste sodalis?*
Quid toties priscam fingis amicitiam?
Odisti dudum, nil credo, dextera fallit,
Et didicit caudam flectere læua manus.
In syluis æquè non latro terret opacis,
Quàm simulata fides, subdolæ & insidiæ.
Qui me persequitur, vulgoque minatur in armis,
Munio me contrà, cingor & ense latus.
Sed quos cæcum odium vexat, nec aperta voluntas,
Vix magna effugias sedulitate malum.

Tempe-

Amicus certus in re incerta cerni:
tur.

5 AE 6 7.
Ich wager mit Gott.

Nobili virtute doctrinaq[ue] præstanti Juueni
Joanni Alberto à Closen in Gern Acha-
tius à Seyboltstorff, insignia sua amici:
tiæ ergo pingi curauit.

Tempestiuè cauendum cuique ætati.

D V M *tibi sunt vires, iuuenilia pectora, disce,*
Teque operi gnauus nocte, dieque para.
Quod semel elapsum est, nunquam reuocatur in ortus,
Tempus, id exigimus more fluentis aquæ.
Ni tibi sint messes æstiuæ, frigora lædent:
Ni studeas iuuenis, pauca senecta feret.
Ostrea sic noctu pascuntur, pinguia Phœbe
Et fiunt plena, temporibusque cauent.
Nudus ara, sere nudus, hyems ignaua colono,
Formicisque minus dedecus est sapere.

In labore fructus.

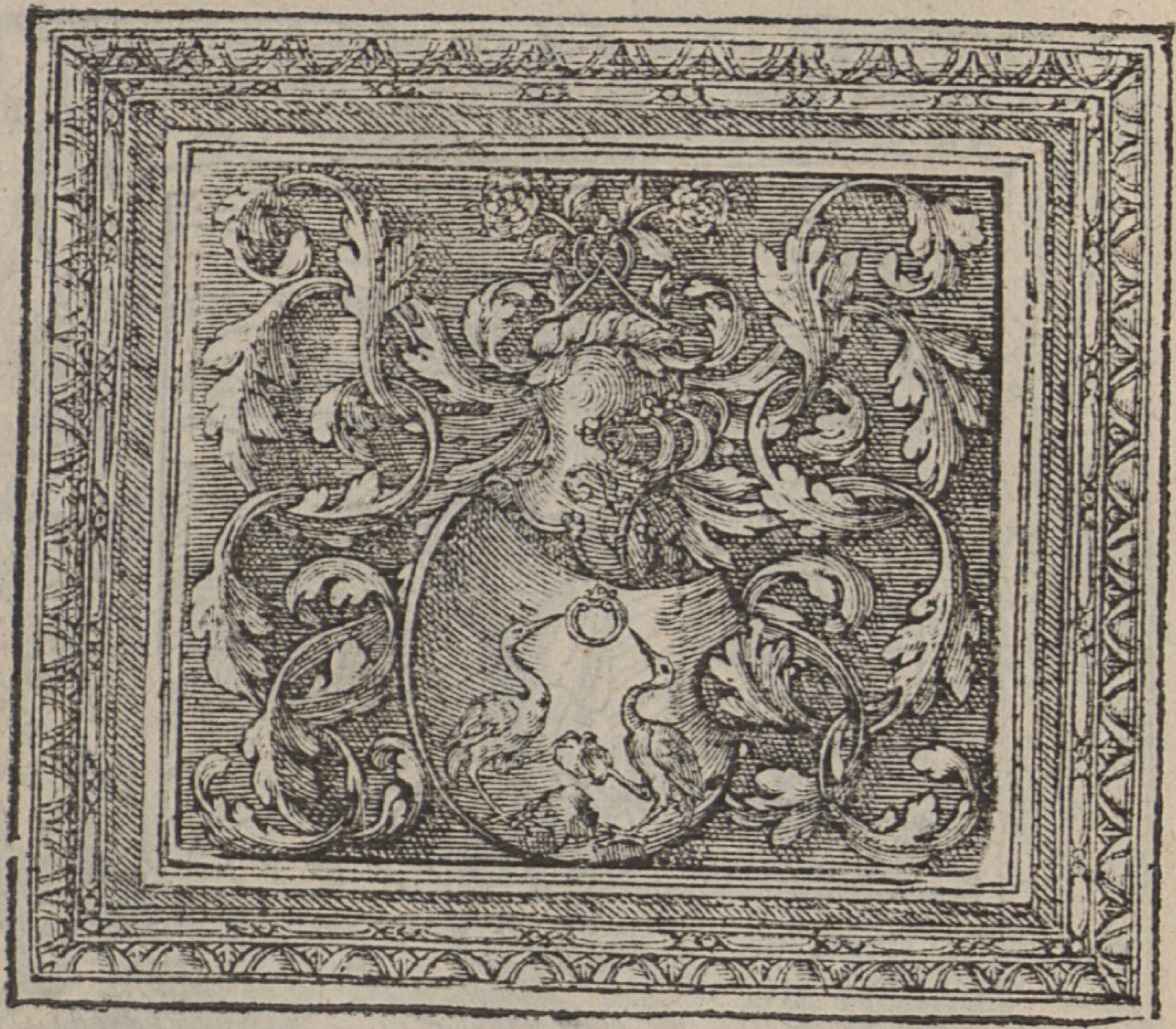

VT Palamedis aues lapis, & concordia iungit,
Excubiis dignum rostraque munus habent.
Hoc gentilicij Sambuco schema dedere,
Aeternum vt studiis proferat Orbe decus.
Est bicolor supra rosa flore decentior omni,
Afflet vt ornatam suauior aura domum.
Et vigili, & forti cedet victoria laudem,
Quæ placidis semper moribus æqua venit.

Amicitia

gnad dir H: gott

1 5 6 4 7 2

WG . WS . MZ

Hieronymus V. Seyboltstor

Amicitia ſordida.

Ad Octauianum Ferrarium Mediolanenſem.

SI ſpeculo deſit plumbum, quo reddere formas
Et ſplendore ſolet cuncta referre ſuo:
Quid vacuum inſpexiſſe iuuat, labor omnis inanis,
Dum penetrant radij, nullaque imago datur.
Haud ſecus eſt quoddam genus ad lucroſa paratum,
Quod petit, ac repetit, gratia nulla tamen.
Accipiunt quicquid donas, veſtigia nuſquam
Cernas, officium queis meminiſſe velint.
Debet amicitia iuncti par eſſe voluntas,
Huius imago tua eſt, ni ſit inanis amor.
Hoc quis te melius nouit, teſtatur amicis
Ferrari, qui me diligis vſque memor?

Simile à ſimili non læditur.

EST *quibus in furias animus, denteſque paratus,*
Morſibus haud inter ſe appetiere canes.
Semper & imbelles mordent, quos cedere vires,
Aut anni cogunt, vt ſuperare queant.
Piratæ raro ſeſe, prædoque latrones
Offendit, metuunt conditione pari.
Creſcit at in duris virtus, maiora meretur,
Abſtinet à victis, inque ſuperba ruit.

1 5 72

A. V. H. B.

Zur e. [illegible]. [illegible].

1572.

Hanns W Schmid [illegible]

vom der [illegible].

Got ist mein Hort.

Sors ingeniosa.

SÆVA *Magis quantum peperit discordia regnum,*
Venit in alterius sed leuiore manus.
At nisi consensus firmasset sortis honores,
Et dolus, hinnitus nil potuisset equi.
Seditio in dubium reuocasset sceptra Darij,
Atque trucidasset milia multa furor.
Sit velata oculos præceps fortuna, rotaque
Stet licet, in cunctis ingeniosa valent.

Cælum

Cælum, non animum mutant.

NON *iter, aut cælum mores formare benignos,*
Sed natura solet, quæ moderata iubet.
Multi quos mitis naturæ finxerat ordo
Externis vitiant, se maculantq́ue locis.
Quodq́ue nemus Tygres prohibet, saltusq́ue leones,
Post feritas maior quàm fuit ante, venit.
Laus est tot populos, mores, vidisse tot vrbes,
Sed quis amat quàm te cura paterna magis?
Erudiet quis te, primis quàm qui educat annis,
Vt senij fias dulce prementis onus?

Nihil

Nihil negligendum.

Ad Ioan. Listhium Secretarium Cæsar.

IMPVLSAM *ventis, & forti remige nauem*
Quis remoram dicat posse tenere mari?
In minimis etiam vis est, mora quælibet ingens,
Ni videas, præter spem remoratur opus.
Quæ ausa est Actiacam subitò tardare carinam
Et prohibet cursus, parua echeneïs erat.
Nil igitur spernat, cui magna negotia curæ,
Qualia pisciculus semipedalis agit?

Intestinæ

Inteſtinæ ſimultates.

QVÆ vires, regioq́ue ſuis affligitur armis,
In partesq́ue trahit lis inimica domum:
Paulatim abſumit mala mens, diſcorsq́ue voluntas,
Eq́ue ſinu exiſtunt flamma, facesq́ue ſimul.
Quippe ignes tectis immiſsi incendia præbent,
Mars furit ante fores, Mulciber intus agit.
Omnia conflagrant, nemo eſt qui tecta madore
Occupet, exuſtis quiq́ue miniſtret aquas.
Ignem igni, aut oleum potius diſſenſio iungit,
Acrius vt foueat pabula, cuncta ruant.
Pace frui qui vult florenti, ſeq́ue, ſuosq́ue:

Amoueat

Amoueat propriis iurgia dira focis.
Nulla adeo perimunt quàm quæ se mæsta venena
Mutuo confodiunt, dixit Aristoteles.
Obuiat his igitur prudentia, munit & arte
Lethiferum vt pellat prompta saliua malum.

Periculum authori nocens.

CEPERAT *exiguum nuper pirata phaselum,*
Et seruos quotquot prenderat esse iubet,
Sed leue concessit stolido victoria lucrum,
Prædaque piscator fit, dominusque minor.
Nam dum capturam solitas vectabat ad oras,
Aeolus aduersis vela repellit aquis.
Titaniumque furor vinctos ad littus amicum
Sistit, heri collo vt vincla soluta ferant.
Mobilitas quanta est sortis, præcepsque volucrum,
Quàm subito authori damna parata nocent.

15 71

L D L

Christoff Graff zu Schwartzenberg
Herr zu Hohenlandsperg [illegible]

Wie das korn so
ist das
mel.

QVI f

Conj

umque

Hosp

scriptum

Strang

Pœna ſequens.

QVI *furto abſtulerat non paruo pondere carnes,*
Conijcit in ſaccum, collo onus inde leuans.
Dumque fuga cælat facinus, diuertit ad ædes
Hoſpitis, & vacuat pocula larga ſiti.
Corripitur ſomno defeſſus, donec inertem
Strangulat appenſum, ſponteque punit onus.

Leuitas secura.

FLVCTIBVS *immensis parua est iactata tabella,*
Sed leuitas tuto littore sistit onus.
Altera difficili premitur dum pondere, cedens
Nil vndis, fundum mox subitura petit.
Vanus, adulator, mendax, variusque per orbem,
Noxia declinat, dum leuis aura agitat.
Sed quos relligio constans, moresque probati
Inuidiæ obijciunt, prompta pericla vorant.

De-

Defensio publica.

CVM *subeunt leges, terrisque Astræa relictis*
Euolat, an solis legibus vltor aget?
Vindicibus num fas armis occurrere dextræ,
Quæ capiti intentat dira pericla tuo?
Iudice me quando potior sententia, visque
Armorum est, subitò publica tu arma cape.
Ridiculus fueris si litera vertat in hostem,
Codiceque armatum persequerere reum.
Et licet, & semper licuit defendere nostra:
Ritè magistratus vindicat, vltor adest.

Noctuæ cur Platano abigantur.

Natali de Comitibus.

E S T *pietas erga natos, στοργή τε πελαργοῖς,*
Casibus aduersis prouidet vndique amor.
Hæc, quoniam insidiæ nocturnæ sæpe diurnis
Sunt magis obscuræ, peruigilare solet.
Noctua cùm pullos cupit & remouere tenellos,
Mox folijs Platani territa, & acta fugit.
Sed cur hanc tantùm fugiat si noctua, quæris,
Occultam præter, caussa subesse potest.

1 . 5 7 2 .

Fraw Schaur unnu

Linianuz von Ferrising .

Eſt ſterilis, quare ſemper contraria nocti,
Proli nocte operam quippe ſubinde damus.
Vel quia nox ſtudijs tribui melioribus aptè
Debet, quò vtilitas digna ſequatur opus.
Noctua cornicis pœnam, lumenque veretur;
Dum media illius ſurripit oua die.

Οὐκ ἔςι μιάσματος γῆρας.

Ad Petrum Ramum.

CÆLICOLVM *Æneas regi dum in littore mactat*
Taurum, aras viridi fronde operitque Deo.
Vellit humo virgulta, sed hæc, mirabile dictu,
Emittunt guttas sanguinis, omen habent.
Threicij regis facinus, Polydore, sepulchrum,
Omnes quod latuit, detegiturque tuum.
Quod scelus est vnquam commissum, quæ loca, tempus
Id reticent: tandem quin patefiat opus?

Si

Si taceant cuncti, lapides, ſyluæque loquuntur:
En cædem in pœnas virga cruore vocat.
Hoſpitium Macareus violarat cæde ſacerdos,
Pœna ſed in natos mox recidiua fuit.
Ob ſcelus inuiſi, quos verſat praua voluntas,
Et toties mutat, quid probitatis habent?
Horrenda inſequitur furiarum & conſcia pœna,
Cocyti æternum perluet vnda leues.
Non iure, aut lingua cedet Minois acumen,
Ante precor lapſis mens tamen vt redeat.

Principum negligentia.

QVID *Polyphemus habet? trunco vestigia firmat,*
Errat balantum grex, sequiturque ducem.
Cæcus at est custos, cui vino lumen ademptum,
Solaturque nouum fistula rauca malum.
Nónne hæc conueniunt nostri queîs credita cura est,
Princeps, seu pastor sit ratione carens?
Delitiæ priuant quos cernis luce perenni,
Suauibus ac hilares ocia rebus agunt.
Heu cuncta in peius labuntur, fata suprema
Nos captant, reliquus quis pietatis honos?

Als zu seiner Zeitt.
Dauidt Kerssler von
Nurmberg. 1527.

Quisque suo sensu regitur, conscendit Olympum,
Nec monstrant gressus qui voluere duces.
Vnum Cyclopes oculum, sed fronte gerebant,
Aëre quò in medio fulgura prospicerent,
Ac superûm vates quæ essent ventura monerent,
Nunc Polypheme orbo lumine lumen eris?

Cura publica.

Petro Victorio.

OBSCVRAS *penetro nubes, venatibus insto*
Falco, sed aërium non premit vlla sitis.
Non ego declino, cumulatque volatus honores,
Aucupio mens est dedita tota suo.
Contulit hoc natura diu, vt seruire per auras,
Et præda dominos exhilarare queam.
Nulla fames perdit mentem, iuga summa pererro,
Nec mora, crede, orbis si peragrandus erit.

Hoc

Hoc vtinam præstent, quos publica cura fatigat:
In medium vt, sibi quàm, consuluisse velint.
Tædia perpetuò superas, victoria nunquam,
Quam peperit studium, est interitura tibi.
Restituis veteres, ac donas luce sepultos,
Hoc præstare vtinam te monitore queam.
Non labor, aut sumptus desunt, sed viribus impar;
Vmbram, si potero, consequar vsque tuam.

Ordo.

Ordo.

Est via quæ potus, atque escas ducit in aluum,
  Est quoque quæ vitam suppetit aura leuem:
Hos natura sagax discreuit ritè canales,
  Vt certas seruet quilibet ordo vices.
Si mica, aut gutta infestet spiracula vitæ,
  Exoritur tußis, sæuaque damna mouet.
Ordine nil melius, nocuit confusio turbæ,
  Constare & numeris dixerat omne σοφός.

Ius

Ius & Philoſophia.

Ad Aon. Palearium.

SERGIVS *implicitas vicio, & ſeruire coactas*
Aedes vendiderat, quas cùm Gratidius vltro
Reddere venales ſtatuiſſet, ſubticet eidem
Seruitium, prior id quod norat herus, pretiumque
Teſtaretur onus, ſed fraudibus euocat emptor
Auratam, & coram tractari iudice litem
Expoſcit, vicium ſiluit quod venditor illi.

Sed quid opus fuerat domino, authorique ſubinde
Significare malum expreßè, qui conſcius eſſet?
Prôin Sophiam, rectorum & fundamenta profeßi
Mentem, animumq; vident, agier bene & inter amicos
Præcipiunt, ius ſed linguam factumque recenſent.
Nititur externis potius, nec paruula lucrum
Fraus dirimit, certis lites claudantur vt annis.
Eſt ſapiens igitur qui res intelligit altas,
Et ſibi quæ conſtant ſemper non obuia quæque:
Conſilium prudens variat ſic rebus agendis,
Et tractat ſeſe multò res inferiores.

Vir-

1 . 5 D 7 . 3 .

. I . B . G .

Mathias Hohenwarth zu
Gerlitzenstain und Rabl

Virtutem honor sequitur.

Ad amplissꝰ. Anthonium Verantium Episcopū Agriensem.

MARCELLVS *duo templa struit, virtutis, honorum.*
Hoc sed non patefit nisi præstes inclytus ausis,
Vnica nam porta immittit, nec peruia cuiuis.
Præposuit templum virtutis, limina tanquam
Alterius, quisnam leuiter tot præmia laudis
Consequitur, multum ni sudet, & algeat heros?
Ardua virtutis primùm ergo semita, victa
Molliter in suaues demum deducit honores.
Horum sint memores, famam qui fortè perennem
Exoptant, solidis seseque laboribus ornent.

E fisco

E fisco ne viscum.

THESAVROS *habeant reges, mille arua superſint,*
Vt prohibere queant vim, viciumque ſimul.
Exornent iuſtos, ſua præmia quiſque reportet,
Legibus ac vigeant ſceptra ſecunda ſuis.
Sed fiſcum cumulare nefas, niſi iure bonorum,
Quamque premas ſiccam proijce ſpongiolam.
Cauſſa mali deſit, Princeps procul abſit auarus,
In viſcum ne abeat fiſcus auariciæ.
Neu viciet mulctis ſtomachum, crudis nec alatur,
Poſtremò ſitiens ne exoriatur hydrops.

De-

Thomas Rădkouerus Massmiā
tum temporis Liudimfor
mator
Tene modum & respice finem
M D LXXII.

Fœminei sexus querela.

CVR nobis emimus, turba sumus stultitia leuis,
Pulchras qui redament, coniugio moxque pecuniam
Tantam conferimus, compedibus nos vti vinciant?
Cur non consilio, ac arbitrio viuimus vt libet,
Hæremus domini, non socij, iudicio domi.
Coniunx perpetuò, vana fides, militia rapi
Sese peruigilem cum clypeo, & castra sequi docet.
At nostra est ratio durior hac, conditio & minor,
Nam præstat gladio vim pepulisse, haud superarier.
Hæc posset meritò fœmineum verba genus loqui:
Autor connubij, sollicitè qui instituit, Deus
Ni mandasset; eat fœmineus sub iuga coniugis
Cœtus, subijciat se capiti & membra velut suo.

Conſcius ipſe ſibi.

Q V E M *regium vexat malum,*
Et bilis occupauit externam cutim,
Citrinus vt totus ſiet.
Oculos color ſuffundit idem, & impedit,
Vt quicquid aſpicias, tibi
Videatur omne auri colorem habere, nec
Propriјs referre rem notis,
Vt fallier queas, amicus ni monet.

Idem.

Idem accidit vitris, color
Cùm tinxit, hæc simile nam habent in omnibus
Quæ cernis & cognoueris.
Nec secus iniquum qui gerunt animum, malè
De aliis, sinistrè & iudicant.
Quod sunt malorum conscii, primi & duces.
Sic arguunt sese mali.
Quem lupus rapiens remulcet caudulam.

EPITAPHIVM GENEROSI adoleſcentis Georgij Bonæ Tranſyluani, & tanquam fratris, qui obijt M. D. LIX. ætatis ſuæ XX. VI. Septemb.

Ὤλεθ' ἄπασι ἀρετὴ πᾶξας λιπόκοσμος ὁ Βῶνα,
  Θαῦμα χρισογενῶν τῶν φίλος ἔσκε Θεῶν.
Ἥρπασε τοῦτον πανδαμάτωρ μοῖρ' οὐκ ἀέκοντος
  Αὐτοῦ ἐπ' ἀΐδιον, καὶ ξιπόθητον ὄναρ.
Οὗν φίλοι, ὀρφανικὸς σὺν πᾶσιν ὀδύρεται οἶκος,
  Ἣ γητὴς κήπου φεῦξεν ὁδ' αἰθερίου.

Τὴν

Τὴν σοφίαν μεγάλου, πραπίδας, καὶ τὰς μελεδῶνας
    Ἡμῖν λυσιπόνῳ θυμὸς ἐν ἡσυχίᾳ.
Εὐσεβέων ἦν παῖς ἀγαθὸς, τῶν κρείσσον ὅπη δεῖ,
    Ἀενάῳ συνέδρος νέκταρι, κἀμβροσίᾳ.
Νείοθι τῆς πέζης τὸν ἀδωροδόκητον ἀκεστὴν
    Προσδέκεται κειτὴν, τοῦ πλέον ὅσσ' ἂν ἔφυ.

De eodem.

HOC spes in tumulo patriæ iuuenilibus annis
    Conditur, æternùm sed valitura fides.
Hac pietas, Musæ, virtus, & candor amicus
    Mole subest, Christi dum mora cuncta tegit.
O quantum eripuit misero mors improba Regno
    Et decus, & famam, quæque dolenda tulit.
Sed tamen optata superest, semperque vigebit
    Illi propitius quam dedit arce Deus.
Cumque tuba exciuit rediuiuos, ante tribunal
    Hostes qui certo iudice vincet, erit.
Sic fit mens propior cælo, quò longius imis
    Tempore secedit, perpetiturque nihil.
Hæc posuit charo Præsul monimenta nepoti
    Strigonius, fletu prosequiturque locum.

Iacobus Maniquet.

RAPTVS es ante diem in cælum Bona, ne bona terris
Vlla superstaret virtus, neue amplius vllam
Pannonia infelix spem libertatis haberet.

 Fides

Fides non apparentium.

Ad Michaëlem Brutum.

NITITVR *inuiſis certò fiducia rebus,*
Alto flexiuagus piſcis vt amne latet.
Eſt tenebroſum iter, anguſtumq́ue ad templa Deorum:
Apparent minimùm, ſunt manifeſta tamen.
Sic nos qui in cælum Chriſtus reuocauit ab orco
Credere promißis, tutaq́ue verba iubent.
His te committas, nec aget te deuius error,
Quæ mora ſecuros fallere, quisúe poteſt?

ER-

gnadt Zu dir Gott,

1 5 S 7 0

Ich Hoff zu Gott, der Hilfft auß Noth,

Georg Hirger Von Windenberg

ERRATA SIC CORRIGITO.

Pagina 32. Linea 7. linque 41.9. Fœdius his 51.2. en insidijs 81.5. genitali his 91.8. Belli pertæsus nummosas 98.1. miretur 107.5. quùm 118.5. tetra nam 126. (*in princip.*) Τίμων (*adde*) ad Cardanum 134.1. connisa 143.18. *Pentameter pro Iambico adiectus.* 150.14. moram 168.2. se opposuitque 179. (*in princip.*) Degeneres (*adde*) Theca loquitur 180.4. sustulit usque (*ibidem*) 12. tales pallidus 183.2. blandula cauda

MAGNIFICO DOMINO IOANNI GROLIERO THESAVRARIO REGIO LVTETIÆ,

S.

SCio quanti me facias, quo animo ſemel comprehenderis: quem quotidie in tuis colloquijs, & omnis antiquitatis delectationibus bienniũ ferè, licet alijs quoque ſtudijs, ac negocijs occupatiſſimum eſſe me paternè volueris. Eius igitur voluntatis erga me prolixę, ac ſingularis nomine tibi omnia debeo: ſed imprimis, ſi quæ ex meis ſcriptis aliquando tam graui, tamque illuſtri viro digna poſſet exiſtere, memoriam. Quæ quoniam ita dudum celebris, ita in omnium auribus, ac ſimul animo poſita eſt, nulla vt ex commendatione illi quicquam addi queat, in tuo ære me futurum ſemper hiſce æreis aliquot nummis teſtari volui. Per hoc verò biennium ſcias me multis modis bibliothecam auxiſſe ornaſſeque meam, atque nummos, quos tantopere extollebas, maximè raris cumulaſſe, vt vel ſummis Cardinalibus admirabiles Romæ fuerint, & per Italiam Principibus: doque operam, ne meæ conditionis, ſatis anguſtæ, liberalis tamen, atque illius ſtudioſæ vetuſtatis, quiſquam me ſuperet. Vale, dominoque Henrico Memmio, ſi graue non eſt, à me ſalutem.

Gandaui, III. Non. Ianuarij. M. D. LXIIII.

IMP·CAESAR·TRAIANVS·HADRIANVS·AVG·P·M·TR·P·COS·IIII·P·

ANN·DCCCLXXIIII·NAT·VRBIS·CIR·CON
S C

IMP·CAES·NER·TRAIANO·OPTIMO·AVG·GEE·DAC·P·M·TR·P·COS·V·P·P·

IMPERATOR VIII
S C

HADRIANVS AVG·COS·III·P·P·

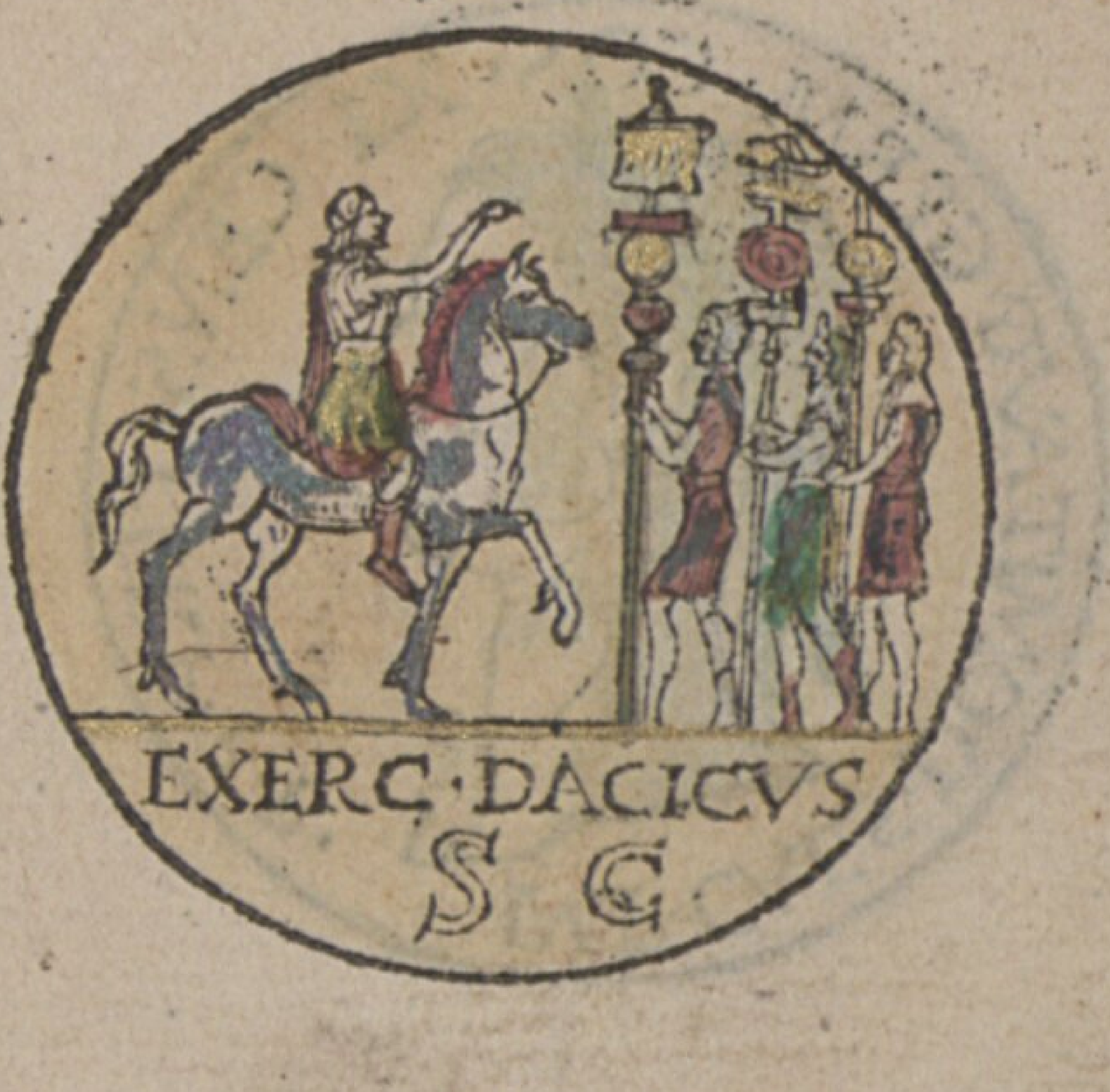
EXERC·DACICVS
S C

DN·HONORI VSP·F·AVG.

TRIVMEATOR GENT·BARB
KADPS

M·AYPHAIOC ANTONINOCCEB

IMP·CAES·DOMIT·AVG·GERM·COS·XI CENS·PERP·P·P·

ANNONA AVGVST.
S C

AVRELIVS CAE SAR AVG·PII F·COS I

SC

IMP CAESAR TRAIANVS HADRIANVS AVG·P·M·TR·P·COS·III

RELIQVA VETERA HS NOVIES MILL·ABOLITA
SC

IMP·CAES·DOMITIAN·AVG·GERM·P·P·

COR
GERM·IMP·

M·ANTONINVS AVG·TR·P·X·XVII

IMP·VI COS·III
S C
RELIG·AVG·

CONG II COS II

TI·CAESAR·DIVI AVG·F·AVGVST·P·M·TR·POT·XXXIIX
S·C

IMP·CAESAR TRAIANVS HADRIANVS AVG·P·M·TR·P·COS·II

LOCVPLETATORI ORBIS TERRARVM
S C

IMP·CAES·L·AVREL VERVS AVG·

FELIC AVG·TR·P·
S C
COS·II

IMP·CAES·NERVAE TRAIANO AVG·GER·DAC·P·M·TR·P·COS·V·P·P·

S·P·Q·R· OPTIMO PRINCIPI
S C

L·AEL·AVREL CO
MM·AVG·P·FEL·

VOTA SOLV·PRO SAL·P·R
COS·VI·P·P·

AY·KAI·M·AYPH
KOMMOΔO

EKTΩP
ΙΛΙΕΩΝ

DIVO TRAIA
NO AVGVSTO

ΑΥΤ·Κ·Τ·ΠΕCΚ·ΝΙΓΡΟΥ ΙΟΥCΤΟC.CΕΒ·

ΚΑΙCΑΡΕΙΑC ΓΕΡΜΑΝΙΚΗC

SACRA ROMAN RESTITVTA

CONCORDIA AVGVSTORVM

VOTA PVBLICA

QVATVOR ANNI TEMPORA, IN NVMMO REGIO MAXIMI PRECII IN FONTENOBILI.

EXCVDEBAT CHRISTOPHORVS PLANTINVS ANTVERPIAE, VIII. CAL. SEPT. ANNO M. D. LXIV.

BAYERISCHE STAATSBIBLIOTHEK MÜNCHEN

Sed quid opus fuerat domino, authorique ſubinde
Significare malum expreßè, qui conſcius eſſet?
Prôin Sophiam, rectorum & fundamenta profeßi
Mentem, animumq; vident, agier bene & inter amicos

Vir-

Sed quid opus fuerat domino, authorique ſubinde
Significare malum expreßè, qui conſcius eſſet?
Prôin Sophiam, rectorum & fundamenta profeßi
Mentem, animumq́; vident, agier bene & inter amicos

Vir-